

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**EĞİTİM YÖNETİMİ, DENETİMİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ ANA
BİLİM DALI**

**EĞİTİMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI KAPSAMINDA
OKUL YÖNETİCİLERİNE GÖRE ÖZNEL İYİ OLUŞ VE KALİTELİ
YAŞAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Atilla BULANCAK

Lefkoşa

Şubat, 2025

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ EĞİTİM YÖNETİMİ, DENETİMİ,
PLANLAMASI VE EKONOMİSİ ANA BİLİM DALI

EĞİTİMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI KAPSAMINDA
OKUL YÖNETİCİLERİNE GÖRE ÖZNEL İYİ OLUŞ VE KALİTELİ
YAŞAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Atilla BULANCAK

Tez Danışmanı

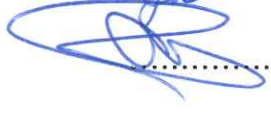
Prof. Dr. Gökmen DAĞLI

Lefkoşa

Şubat, 2025

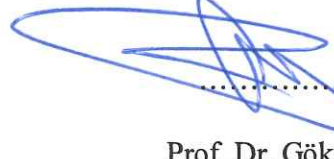
Onay

Atilla BULANCAK tarafından hazırlanan “Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Okul Yöneticilerine Göre Öznel İyi Oluş ve Kaliteli Yaşamın Değerlendirilmesi” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalında Yüksek Lisans olarak 06.02.2025 tarihinde kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Adı – Soyadı	İmza
Jüri Başkanı:	Doç. Dr. Seçil Besim AYHAN	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Şebnem GÜLDAL	
Danışman:	Prof. Dr. Gökmen DAĞLI	

Anabilim Dalı Başkanı Onayı

06/02/2025

Prof. Dr. Gökmen DAĞLI

Anabilim Dalı Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

06/02/2025

Prof. Dr. Kemal Hüsnü Can Başer

Enstitü Müdürü

Etik İlgelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Atilla Bulancak

06/02/2025

Teşekkür

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Denetimi, Ekonomisi ve Planlaması Anabilim Dalı, yüksek lisans programı kapsamında yürüttüğüm “Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Okul Yöneticilerine Göre Öznel İyi Oluş Hali ve Kaliteli Yaşamın Değerlendirilmesi” başlıklı araştırmamı tamamlamış bulunmaktayım. Akademik yolculuğum boyunca gösterdiğim çabanın ve emeğin karşılığını almanın mutluluğunu yaşıyorum. Bu süreçte yaşadığım tüm zorluklara rağmen kararlılıkla ilerleyerek, bu başarıyı elde ettiğim için gurur duyuyorum.

Bu yolda bana koşulsuz sevgi ve destek sunan, her an yanımda olan, beni her daim yüreklediren canım aileme en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, bu süreci daha anlamlı ve değerli kılan, her zaman yanımda hissettiğim dostlarıma ve özellikle sevgili Pembe COŞKUNER’e destekleri için minnettarım.

Yüksek lisans eğitimimde bana rehberlik eden, kıymetli bilgi ve deneyimleriyle yolumu aydınlatan danışman hocam Prof. Dr. Gökmen DAĞLI'ya en derin teşekkürlerimi sunarım. Akademik gelişimime katkı sağlayan ve bana değerli bakış açıları kazandıran saygıdeğer hocalarım Prof. Dr. Zehra ALTINAY, Prof. Dr. Umut AKÇIL, Prof. Dr. Fahriye ALTINAY ve Doç. Dr. Didem İŞLEK’e de sonsuz teşekkür ederim.

Bu süreç, sadece akademik bir başarı değil, aynı zamanda azim, kararlılık ve emeğin bir yansıması oldu. Bu değerli yolculuğu tamamlamanın gururunu taşıyor, bana inanan ve destek olan herkese içtenlikle teşekkür ediyorum.

Atilla BULANCAK

EĞİTİMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI KAPSAMINDA OKUL YÖNETİCİLERİNE GÖRE ÖZNEL İYİ OLUŞ VE KALİTELİ YAŞAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

ATILLA BULANCAK

**Yakın Doğu Üniversitesi, Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim
Dalı**

ÖZET

Bu çalışma, eğitimde sürdürülebilir kalkınma (ESK) çerçevesinde okul yöneticilerinin iyilik hali ve kaliteli yaşamı değerlendirmesi üzerine odaklanmaktadır. Araştırmanın amacı, literatür taraması ve görüşme yöntemiyle okul yöneticilerinden elde edilen bilgileri kullanarak sağlıklı yaşamın ESK kapsamında nasıl değerlendirildiğini incelemektir. Literatür taraması ve sistematik bir inceleme yöntemiyle yapılan mevcut araştırmaların incelenmesi, araştırmanın temelini oluşturmuştur. Bununla birlikte, araştırmanın temel veri toplama yöntemi görüşmelerdir. Görüşmeler, okul yöneticileriyle gerçekleştirilmiş ve onların sürdürülebilir sağlık teşvikine yönelik farkındalık düzeylerini, bu alandaki politika ve programları değerlendirme süreçlerini ve uygulamalarını anlamak için kullanılmıştır. Sistemik bir inceleme, okullardaki yaşam kalitesinin sürdürülebilir kalkınma ile ilişkisini ve değerlendirme yöntemlerini ele almıştır. Bulgular, okul yöneticilerinin sağlık politikalarını geliştirmek ve uygulamak için etkili stratejiler belirleme ihtiyacı olduğunu vurgulamaktadır. Araştırma ayrıca, sağlık eğitimi, fiziksel aktivite teşviki, beslenme bilinci ve stres yönetimi gibi alanlarda okullarda yapılan çabaların önemini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, okul yöneticilerine, sağlıklı yaşamı teşvik etmek için etkili politika ve programlar geliştirmeleri ve uygulamaları için öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma, Öznel İyi Oluş Hali, Okul Yöneticileri, Sağlıklı Yaşam, Yaşam Kalitesi, Değerlendirme.

ABSTRACT

This study focuses on the assessment of healthy and quality living by school administrators within the framework of Education for Sustainable Development (ESD). The aim of the research is to examine how healthy living is evaluated within the scope of ESD using information obtained from school administrators through literature review and interview methods. The review of existing research conducted through literature review and systematic analysis forms the basis of the research. However, the primary method of data collection for the research is interviews. The interviews were conducted with school administrators to understand their awareness levels regarding sustainable health promotion, their evaluation processes, and practices of policies and programs in this field. A systemic review addressed the relationship between quality of life in schools and sustainable development, as well as evaluation methods. The findings emphasize the need for school administrators to identify effective strategies for developing and implementing health policies. The research also highlights the importance of efforts in schools in areas such as health education, promoting physical activity, raising awareness of nutrition, and stress management. In this context, recommendations are provided to school administrators for developing and implementing effective policies and programs to promote healthy living.

Keywords: Sustainable Development in Education, Well-Being, School Administrators, Healthy Living, Quality of Life, Evaluation.

İçindekiler

Onay	III
Etik İlkelere Uygunluk Beyanı	IV
ÖZET	VI
ABSTRACT.....	VII
BÖLÜM I.....	1
Giriş.....	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	3
1.3 Alt Amaçlar	4
1.3.1 Sağlık ve Kaliteli Yaşam ile Nitelikli Eğitim Arasındaki Bağlantı	5
1.3.2 Okul Yöneticilerinin Rollerini.....	6
1.3.3 Geleceğe Yönelik Eğitim Ortamları	6
1.3.4 Nitelikli Eğitim ve Çeşitlilik	6
1.3.5 Uygulanabilir Politika ve Programların Önemi	7
1.4 Araştırmanın Önemi	7
1.5 Sınırlılıklar	10
1.5.1 Coğrafi ve Kültürel Bağlamın Etkisi.....	10
1.5.2 Katılımcı Profilindeki Kısıtlamalar	10
1.5.3 Araştırma Konusunun Dinamik Doğası.....	11
1.6 Tanımlar.....	11
BÖLÜM II	13
Kavramsal Açıklama ve İlgili Araştırmalar	13
2.1 Eğitimde Sürdürülebilirlik	13
2.2 Sürdürülebilir Eğitimde İyilik Hali ve Kaliteli Yaşam	17
2.2.1 Fiziksel Sağlık ve Hijyen.....	21
2.2.2 Beslenme ve Eğitim Başarısı	22
2.2.3 Ruh Sağlığı ve Psikolojik Destek	22
2.2.4 Aile Katılımı ve Sosyal Destek	22
2.2.5 Alanda Yapılan Çalışmalar.....	23
BÖLÜM III.....	28
Yöntem.....	28
3.1 Araştırma Modeli.....	28

3.2 Çalışma Grubu.....	29
3.3 Veri Toplama Araçları	32
3.4 Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	33
3.5 Çalışma Planı.....	34
BÖLÜM IV	35
Bulgular ve Yorum	35
BÖLÜM V.....	50
Tartışma.....	50
BÖLÜM VI.....	55
Sonuç ve Öneriler.....	55
Kaynakça	58
EKLER	61

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri	30
Tablo 2. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Eğitim Ortamına Dahil Edilmesi. ...	36
Tablo 3. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Çerçevesinde İyi Hali ve Kaliteli Yaşamın Tanımı	38
Tablo 4 Okullarda Öğrencilerin İyi Halini Desteklemek için Uygulanan Politikalar	40
Tablo 5. Öğrencilerin Bedensel ve Ruhsal İyi Hallerini Artırmak için Atılan Adımlar	42
Tablo 6. Eğitimde Sürdürülebilir İyi Hali Oluştururken Karşılaşılan Zorluklar	44
Tablo 7. Bu Zorlukların Üstesinden Gelmek için Benimsenen Stratejiler	47

Kısaltmalar

D.S.Ö: Dünya Sağlık Örgütü

S.K.A: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

K.K.T.C: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BÖLÜM I

Giriş

1.1 Problem Durumu

Bir öğrencinin sağlıklı ve en optimal bir şekilde verilen eğitimi alabilmesi için sağlıklı ve kaliteli yaşama ihtiyacı vardır. Sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürmenin temelinde bedensel ve ruhsal iyilik hali yatar.

Ancak bahsedilen bu unsurlar olması gerektiği gibi yerine getirildiğinde öğrenci ideal bir eğitim almaya hazırdır. Bir öğrencinin iyilik halinde olması sadece onun akademik başarısı için değil, öğrencinin okuldaki akranları, öğretmenleri ile sosyal ilişkisi ve çevresine karşı olan bakış açısı için de oldukça önemlidir. Yani iyilik hali sadece okulda sahip olunan bir ruh haline olmak yerine bir kişinin sağlıklı bir hayat sürebilmesi için sahip olması gereken bir yaşam biçimidir. İyilik halini bir yaşam biçimi olarak benimseyebilen bir öğrenci tüm eğitim hayatı boyunca daha verimli ve pozitif deneyimler edinebilir. Bu deneyimler öğrencinin her eğitim kademesinde ona pozitif bir bakış açısı kazandıracığından gelecekteki hayatına olumlu izler bırakacaktır. Bir kişinin sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürebilmesi için sahip olması gereken iki unsur vardır. Söz konusu gelişim ve okul çağında olan çocuklar için kaliteli bir yaşam için bu iki unsur oldukça önemlidir.

Birinci unsur bedenen sağlıklı olmaktır. Bir kişinin bedenen sağlıklı olması için dengeli ve yeterli beslenmesi, düzenli bir şekilde fiziksel aktivite yapması, yeterli uyku alması ve stres yönetme becerisinin olması gerekmektedir. Öğrencinin eğitim gördüğü okul, öğrenciye sabah kahvaltısını, ara öğünü, öğle yemeğini yeterli ve sağlıklı bir şekilde temin edememesi durumu o öğrencinin ihtiyacı olan besinleri alamadan eğitim almaya çalışması demektir. Bu durum benzini olmayan bir aracı, deposunu benzin ile doldurmadan tüm gün o araçla yolculuk etmeye çalışmak gibidir. Eğitim alacağı güne sağlıklı bir şekilde başlayamayan bir öğrenci, okulda geçireceği gün içinde okulda ne kadar öğretmenleri tarafından kaliteli eğitim sunulsa da tam anlamda ona verilen eğitimi kavrayamamasına yol açar.

Ahmet Ayık ve Öznur Ataş-Akdemir tarafından 2016 yılında yapılan Öğretmen Adaylarının Okul Yaşam Kalitesi ve Okula Yabancılaşma Algıları Arasındaki İlişki adlı çalışmada, diğer araştırmalara farklı olarak öğrencilerin okul yaşam kalitesi yanında öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesine ilişkin algıları ve okula yabancılaşma algıları arasında olan ilişki araştırılmıştır. Çalışmada öğretmen adaylarının okul yaşam kalitelerini artırmak ve yaşadıkları yabancılaşma duygularını azaltmak amaçlanmıştır. Öğretmen adaylarının okulda geçirdikleri zamanın, onların genel ruhsal sağlıklarını nasıl etkilediği, okuldaki memnuniyet, mutluluk durumları ele alınarak incelenmiştir. Öğretmen adaylarının bulundukları okullara nasıl uyum sağladıkları, bu adaptasyon sürecinde ne gibi sıkıntılar geçirdikleri, okuldayken ortama ait hissedip hissetmedikleri, okula karşı olumlu ve olumsuz tutumlarını incelemiştir. Bu çalışmada araştırma yapılırken ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu sayede öğretmen adaylarının okul yaşam kaliteleri ile okula yabancılaşma algıları arasındaki ilişkinin nasıl ilerlediği, geliştiği analiz edilmiştir. Öğrencilerin okul yaşam kalitesine ve okula yabancılaşma düzeylerine ilişkin algılarını ölçmek amacıyla yapılan analizler, Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği ve Öğrenci Yabancılaşma gibi ölçekler kullanılarak veriler toplanmıştır. Toplanan veriler, aritmetik ortalama, standart sapma, Pearson Momentler Çarpım korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi yöntemleri kullanılarak yapılmıştır (Ayık, A., 2016).

Baysal (1999), kahvaltının akademik başarı üzerindeki etkisini şu şekilde açıklamaktadır:

Okul çağında günün en önemli ve en çok ihmal edilen öğünü kahvaltıdır. Akşam yemeği ile kahvaltı arasındaki sürenin uzun olması nedeniyle, kahvaltı zamanında birey açlık düzeyinde, beyine enerji sağlayan kan şekeri de en alt seviyededir. Bu nedenle öğrencilerin kahvaltı yapmaması, problem çözme becerilerini azaltmakta; düzenli kahvaltı ise, okul başarısını ve akademik puanı yükseltmekte, öğrenme ve anımsamayı içine alan birçok beyin ve davranış işlevlerini olumlu yönde etkilemektedir.

(Baysal, 1999, s. 1)

İkinci unsur ise ruhen sağlıklı olmaktır. Kılıççı (2000), Ural (2002) ve Vanderbleek (2004), ruh sağlığını şu şekilde tanımlamaktadır:

Ruh sağlığı, kişinin kendisiyle ve çevresiyle ilgili gereksinimleri karşılayabilmesi için onun kendi iç güçlerinin çevre olanaklarını kullanabilecek olgunluğa erişme süreci olarak tanımlanır. Okulda ruh sağlığı kavramı ise, öğrenciyi psikolojik olgunluğa ulaştıracak önlem ve koşullar olarak düşünölmelidir.

(Kılıççı, Ural & Vanderbleek, 2004)

Bir öğrencinin dersini iyi bir şekilde dinleyip anlayabilmesi için psikolojik olarak iyi bir durumda olması gerekir. Aksine öğrenci derslerine odaklanamaz, öğretmenin aktarmaya çalıştığı bilgileri kavrayıp anlayamaz ve akranları ile arkadaşlık ilişkilerinde sorunlar yaşar. Aynı zamanda ders anlatımı sırasında olumsuz ve istenmeyen sözler sarf edebilir ve istenmeyen davranışlarda bulunabilir.

Mediha Sarı tarafından yapılan Liselerde Okul Yaşam Kalitesi: Adana İli Örneği Adana adlı çalışmada, Adana ilinde bulunan 478 lise öğrencisi ile yapılmış ve öğrencilerin okul yaşamının kalitesini incelemiştir. Bu çalışma daha çok öğrencilerin okul yaşam kalitesi algılarını, bu algıların cinsiyetler arasındaki farklılıklarını, öğrencilerin algılarını sosyo-ekonomik düzey ve sınıf düzeylerinin farklılıklarının nasıl etkilediğini incelemiştir. Verilerin toplanması aşamasında, araştırmacılar tarafından geliştirilen Liselerde Yaşam Kalitesi Ölçeği (LİSEYKÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma dağılımları, t-testi ve varyans analizleri yapılmıştır. Bu araştırma, lise öğrencilerinin okullarındaki yaşam kalitesine dair algılarını ve bu algıların çeşitli değişkenlere göre nasıl farklılaştığını ortaya koyarak, eğitim politikaları ve okulların yönetiminde dikkate alınması gereken önemli veriler sunmaktadır (Sarı, 2007).

1.2 Araştırmanın Amacı

Okul çağındaki çocukların erken yaştan sağlıklı yaşamayı öğrenmeleri onların gelişimi için çok önemlidir. Bu öğrencilerin hem zihinsel hem de fiziksel gelişimleri için bu ideolojiyi en erken yaştan benimsemeleri gerekmektedir. Öğrencileri sağlıklı ve kaliteli yaşam biçimi hakkında bilinçlendirmek hem ailelerinin hem de okuldaki öğretmen ve okul yöneticilerinin görevidir. Çağımızın en büyük sorunu olan sağlıksız ve kaliteli yaşamın çocuklar üzerindeki etkileri gözle görülür bir şekilde yaygınlaşmıştır. Öğrencilerin eğitim ve öğretim süreçleri sırasında en iyi ve sağlıklı bir şekilde eğitim alabilmeleri oldukça önemli olduğundan, öğrencilerin eğitim ve öğretim süreçlerinin her aşamasında hem fiziksel hem de zihinsel sağlığı dikkate

alınmalıdır. Ancak bu unsurlar dikkate alınarak eğitim süreçleri gerçekleşirse bir öğrencinin potansiyeli tam olarak ortaya çıkar ve bu sayede nitelikli eğitim alarak gelecekteki hayatında başarılarla ulaşabilir. Bu bahsedilenler ile doğrudan bağlantılı şekilde, bu çalışma, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları çerçevesinde sağlıklı ve kaliteli yaşam ile nitelikli eğitim arasındaki ilişkiye dair farkındalıklarını ve uygulamalarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Belirlenen amaca ulaşmak için, çalışma kapsamında literatür taramaları ve okul yöneticileriyle yapılan görüşmelerden elde edilen bilgilere yer verilecektir.

Öğrencilerin akademik başarılarını, sosyal ilişkilerini ve genel yaşam kalitelerini etkileyen en önemli unsurlardan biri, bedensel ve ruhsal iyilik halleridir. Ancak, okul çağındaki birçok öğrenci sağlıklı beslenme, düzenli fiziksel aktivite ve psikolojik destek gibi temel gereksinimlerden yoksun kalabilmektedir. Bu durum, öğrencilerin eğitim sürecine tam anlamıyla katılımını zorlaştırmakta ve okul yaşam kalitesini düşürmektedir. Dolayısıyla, öğrencilerin bedensel ve ruhsal sağlığının okul yaşam kalitesi ile ilişkisini anlamak, eğitim politikalarının geliştirilmesi açısından önemli bir gerekliliktir. Bu araştırma, öğrencilerin sağlıklı bir yaşam sürme koşulları ile okul yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi inceleyerek, eğitim ortamlarının iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

1.3 Alt Amaçlar

Bu çalışma, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çerçevesinde "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" ile "Nitelikli Eğitim" arasındaki ilişkiyi inceleyerek, okul yöneticilerinin bu konudaki farkındalık ve uygulamalarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu doğrultuda belirlenen alt amaçlar şunlardır:

1. Öğrencilerin bedensel ve ruhsal sağlığının okul yaşam kalitesi ile ilişkisini incelemek.
2. Okul yöneticilerinin sağlıklı ve kaliteli yaşam konusunda bilinç düzeylerini ve mevcut uygulamalarını değerlendirmek.
3. Öğrencilerin fiziksel ve zihinsel iyilik halinin akademik başarı, sosyal ilişkiler ve genel yaşam kaliteleri üzerindeki etkisini belirlemek.

4. Sağlıklı yaşam bilincinin erken yaşta kazandırılmasının eğitim süreçlerine nasıl entegre edilebileceğini analiz etmek.
5. Okul yöneticilerinin sağlıklı ve kaliteli yaşam konusunda sürdürülebilir politikalar üretme ve uygulama kapasitelerini değerlendirmek.
6. Eğitim ortamlarının, öğrencilerin sağlıklı bir yaşam sürmelerini destekleyecek şekilde nasıl geliştirilebileceğini araştırmak.
7. Sağlıklı yaşam ve nitelikli eğitim arasındaki bağlantıyı güçlendirmek için eğitim yöneticilerine yönelik öneriler sunmak.

Bu çalışma, sürdürülebilir kalkınma amaçları kapsamında okul yöneticilerinin iyilik hali ve kaliteli yaşamı nasıl değerlendirdiğini anlamak amacıyla aşağıdaki araştırma sorularına odaklanarak bu sorulara cevap aramaktadır.

1. Okul yöneticilerine göre öğrencilerin fiziksel ve ruhsal iyilik hali, sürdürülebilir eğitim ortamları oluşturulmasında nasıl bir rol oynamaktadır?
2. Okul yöneticileri, sürdürülebilir kalkınma amaçları kapsamında okullarda sağlıklı yaşam ve iyilik halini desteklemek için hangi stratejileri önermektedir?
3. Okul yöneticilerinin uygulamaları, öğrencilerin akademik başarıları ve genel iyilik halleri üzerinde nasıl bir etki yaratmaktadır?
4. Önceki araştırmalarda benzer konularda yapılan literatür taramalarından ne tür bulgulara ulaşılmış, hangi sonuçlar elde edilmiştir?
5. Görüşme Yöntemi ile elde edilen sonuçlar bu çalışmanın odaklandığı sağlıklı ve kaliteli yaşam ile nitelikli eğitim ilişkisini nasıl etkilemektedir?

1.3.1 Sağlık ve Kaliteli Yaşam ile Nitelikli Eğitim Arasındaki Bağlantı

Sağlık ve kaliteli yaşam, bir öğrencinin akademik başarıya ulaşması ve eğitim sürecinden tam anlamıyla faydalanabilmesi için ön koşuldur. Yeterli beslenmeyen, fiziksel aktiviteden yoksun kalan veya psikolojik olarak desteklenmeyen bir bireyin eğitimde sürdürülebilir bir başarı yakalaması oldukça zordur. Bu nedenle, sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik etmek ve sürdürülebilir bir eğitim ortamı oluşturmak birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Çalışma kapsamında, okul yöneticilerine hem sağlık hem de eğitim kalitesinin nasıl daha iyi entegre edilebileceği sorulmuş, bu süreçte yöneticilerin deneyim ve görüşleri temel alınmıştır.

1.3.2 Okul Yöneticilerinin Roller

Okul yöneticileri, sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşılmasında kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, yöneticilere, “Sağlıklı ve kaliteli bir eğitim ortamı nasıl oluşturulur?” sorusunu yönelterek, onların mevcut uygulamalarını, karşılaştıkları zorlukları ve bu hedeflere ulaşmak için önerilerini incelemiştir. Örneğin, yöneticilerden, okullarda sağlık ve hijyen uygulamalarını iyileştirme, öğrencilerin fiziksel ve zihinsel refahını destekleme, öğretmenlerin iş yükünü azaltma gibi konularda verdikleri cevaplar, nitelikli eğitimin nasıl sağlanabileceğine dair değerli ipuçları sunmaktadır.

1.3.3 Geleceğe Yönelik Eğitim Ortamları

Bu çalışmanın bir diğer amacı, gelecekte nitelikli bir eğitim ortamının nasıl inşa edilebileceğini anlamaktır. Sürdürülebilir bir eğitim modeli, yalnızca mevcut sorunları çözmekle kalmaz; aynı zamanda gelecekte karşılaşılabilecek sorunları önlemeyi ve öğrencilerin yaşam boyu öğrenme süreçlerine katkıda bulunmayı hedefler. Örneğin, okul yöneticilerine, çevre bilincini artıracak müfredat uygulamalarından, fiziksel ve ruhsal sağlığı destekleyecek yenilikçi projelere kadar birçok farklı konuda sorular yöneltilmiştir. Bu bağlamda, sağlık ve kaliteli yaşamın yalnızca bireysel bir hedef olmadığını, aynı zamanda toplumun genel refahını artıran bir süreç olduğunu vurgulamak önemlidir.

1.3.4 Nitelikli Eğitim ve Çeşitlilik

Çalışma aynı zamanda farklı sosyoekonomik düzeylere sahip okullarda sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin nasıl uygulanabileceğini de incelemiştir. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri, tüm bireylerin eşit ve kapsayıcı bir şekilde bu hedeflerden faydalanmasını amaçladığı için, nitelikli eğitim sağlama sürecinde çeşitliliğin yönetimi de önemli bir unsurdur. Örneğin, düşük gelirli bölgelerdeki okulların sağlık ve hijyen standartları ile yüksek gelirli bölgelerdeki okullar arasında ciddi farklılıklar bulunabilir. Bu tür eşitsizliklerin giderilmesi, nitelikli eğitimin sürdürülebilir bir şekilde uygulanabilmesi için kritik bir öneme sahiptir.

1.3.5 Uygulanabilir Politika ve Programların Önemi

Araştırmanın alt amaçlarından biri de okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik olarak uygulayabileceği politikaların ve programların etkisini anlamaktır. Sağlık ve kaliteli yaşam hedefinin yalnızca öğrencilerle sınırlı kalmadığı, öğretmenler ve diğer okul çalışanları için de uygulanabilir politikalar geliştirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, çalışmanın bulguları, eğitim ortamlarında sağlık, refah ve kaliteli eğitimin nasıl daha etkili bir şekilde bütünleştirilebileceğine dair öneriler sunmaktadır.

Sonuç olarak bu çalışma, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" ile "Nitelikli Eğitim" arasındaki bağlantıyı inceleyerek, okul yöneticilerinin bu hedeflere ulaşmadaki rollerini ve katkılarını anlamayı amaçlamaktadır. Sağlıklı ve nitelikli bir eğitim ortamının nasıl oluşturulabileceğine dair hem teorik hem de pratik bilgiler sunan bu araştırma, sürdürülebilir bir geleceğin inşasında eğitimin merkezi bir rol oynadığını bir kez daha ortaya koymaktadır.

1.4 Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda sağlıklı ve kaliteli yaşamı teşvik etme konusundaki farkındalıklarını ve stratejilerini anlamak açısından önem taşımaktadır.

Akın (2018), Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlık kavramına yaklaşımını şu şekilde açıklamaktadır:

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), insan sağlığı alanında çalışmalar yürüten küresel bir kuruluş olarak, sağlığı 1948 yılında insanın bedenlen, ruhen ve sosyal yönlerden tam bir iyilik (refah) içinde olması şeklinde tanımlamıştır. Bu tanımıyla DSÖ, sağlığı yalnızca soyut bir durum olarak değil, fonksiyonel bir terim olarak ele almakta ve insanların bedensel, sosyal ve ekonomik olarak verimli bir yaşam sürmesini sağlayan bir kaynak olarak görmektedir.

(Akın, 2018, s. 879).

Bu bağlamda, bu çalışma kapsamında okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda iyilik hali ve kaliteli yaşam ile nitelikli eğitim arasındaki ilişkiye dair görüşlerine yer verilecektir. Farklı okullardan veriler toplanacağından, farklı okullarda görev yapmış veya halen görev

yapmakta olan yöneticilerin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda sağlıklı ve kaliteli yaşam üzerine ortak ve zıt görüşlerine de yer verilmiştir. Bu nedenle, araştırma, yöneticilerin bu konular hakkındaki farkındalık düzeylerini anlamak ve eğitimde iyileştirilmesi gereken alanları tespit etmeyi hedeflemiştir.

Sürdürülebilir kalkınma amaçları bakımından bir eğitim kurumunun nitelikli eğitim verebilmesi, yani eğitim ortamının öğrencilere uygun bir şekilde düzenlenmiş olması, öğretmenlerin kaliteli ve nitelikli eğitim verebilmesi için elverişli ve uygun ortamların oluşturulabilmesi çok büyük önem taşımaktadır. Bunların en başında ise okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları hakkında bilinçli olmasının yanı sıra sağlıklı ve kaliteli yaşam ve nitelikli eğitim konularının nasıl birbirinden ayıramayan iki önemli konu olduğunu bilmesi ve bu iki konunun arasındaki bağı bilerek, bilinçli bir şekilde yönettiği kurumdaki eğitim hedeflerini stratejik planlamasında kullanmasını hedeflemesi çok büyük önem taşımaktadır. Bilinçli bir yönetici, eğitim amaçları arasında ilk olarak, sürdürülebilir kalkınma amaçlarının üçüncü hedefi olan sağlıklı bireyler yetiştirmek olmalıdır. Bu hedefi amaçlamadan dördüncü hedef olan nitelikli eğitimi amaçlayamayacağını, sağlıklı olmayan bireylerin bir kurumda bulunan eğitim ortamlarının optimal eğitime ne kadar elverişli olursa olsun veya o kurumun öğretmenleri ne kadar zengin ve nitelikli eğitim verebilirse versin, öğrencilerin zihinsel ve fiziksel anlamda sağlıklarına dikkat etmeyen bir eğitim kurumu o kurumdaki öğrencilerin sağlıklı bir gelişim göstermesini ve eğitimden tam anlamıyla fayda sağlamasını mümkün kılamaz. Öğrencilerin duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmek, onların zorluklarla başa çıkma kapasitesini artırır (Tekinalp; Terzi, 2015). Sağlıklı bireylerin olmadığı bir ortamda, eğitim süreçlerinin verimliliği ciddi şekilde sekteye uğrar ve sürdürülebilir bir başarı sağlamak imkânsız hale gelir. Bu nedenle, sağlıklı bireylerin varlığı nitelikli eğitimin ön koşulu olarak değerlendirilmelidir.

Okul yöneticileri, eğitim kurumlarında hem idari hem de kültürel dinamikleri şekillendiren bir lider olmalıdır. Öğrencilerin iyilik halleri sadece öğretmenin sorumluluğunda olmamalıdır, bu sorumluluk okul yöneticisi ile alınmalıdır. Öğretmenlerin tükenmişlik sendromundan korunması, sınıf

yönetimindeki başarılarını ve eğitim kalitesini doğrudan etkiler (Tekinalp, 2015). Sağlıklı ve kaliteli yaşamı teşvik etmek hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin iyilik hallerini iyileştirmek için çalışmalar yapmak, okulun genel iyilik halini iyileştirici eğitim politikalarını izleyerek uygulamalar yapmak lider bir okul yöneticisinin en önemli görevlerinden biridir. Okul yöneticisinin kararları eğitim ortamının iyileştirilmesi, psikolojik destek mekanizmalarının oluşturulması ve eğitimcilerin refahı üzerinde büyük bir etkisi vardır. Yönetici hem kendi hem de çalışanları ve öğrencileri için okul binalarının fiziksel sağlığını destekleyecek şekilde düzenlemeler yapması gerekmektedir. Örneğin bina içi temiz hava sağlamak, tuvaletlerin ve okul kantinin hijyeninin sağlanması ve kantinde sağlıklı yiyecek ve içecek bulundurmak gibi temel gereksinimler sağlanmalıdır. Öğrencilerini daha iyi anlamak ve onlara hem eğitim hem de bireysel hayatlarında var olan veya oluşabilecek olan sorunları hakkında ilgilenilebilmesi için rehberlik hizmetlerini güçlendirmelidir. Bunu öğretmen ile öğrenciler için psikolojik destek programları oluşturarak sağlayabilir. Öğretmenlerin iş yükünü dengeli bir şekilde dağıtarak, öğretmenlerin tükenmişlik sendromunu önlemek adına çalışmalar yapılmalıdır. Bir yönetici kurumundaki öğretmenleri, oldukları değerli eğitimciler gibi hissettirebilmelidir. Bir yöneticinin öğretmenlerinin ve diğer personellerinin seslerine kulak vermelidir. Öğrencilerin iyilik halleri ve sağlıkları konusunda gözlemlerini dikkate almalı ve aldığı geri dönütler ışığında stratejik kararlar almalıdır. Öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine yatırım yapmalıdır. Bahsedilen bu unsurları gerçekleştirilmesi yöneticilerin eğitim kalitesini dolaylı yoldan artırmasını sağlayabilir. Bu unsurların hayata geçirilmesi, sadece bireysel iyilik halini artırmakla kalmayıp, eğitim kurumlarının sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasına da katkı sağlayacaktır. Araştırmanın temel amacı da okul yöneticilerinin bu kritik rolleri nasıl benimsediğini, sağlıklı ve kaliteli yaşam ile nitelikli eğitim arasındaki ilişkiyi nasıl yorumladıklarını anlamaktır.

Bu araştırma sayesinde okul yöneticilerinin iyilik hali ve kaliteli yaşam konularına olan algı ve stratejik yaklaşımlarını öğrenmek, ileride daha verimli eğitim ortamları oluşturmak ve öğrencilerin refah seviyelerini artırmak için somut temellerin oluşumuna katkı sağlamıştır.

Bu araştırma ilerde okul yöneticilerine öğrencilerin ve çalışanların iyilik hallerini merkeze alan bir vizyon geliştirebilmek için bir rehber olabilir. Bunun nedeni ise, bu araştırma, Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler 'in 2030 Sürdürülebilir Hedefleri çerçevesinde ele alınmıştır. Bu bağlamda, sağlıklı ve kaliteli yaşam ile eğitimin entegrasyonu konusundaki uluslararası hedeflere uyumlu politikaların geliştirilmesi açısından da önemli katkılar sunabilir.

Bu araştırma, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda sağlıklı ve kaliteli yaşamı teşvik etme konusundaki farkındalıklarını ve stratejilerini anlamak açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, bu iki önemli kavramı bir araya getirerek okul yöneticilerine sağlıklı ve nitelikli bir eğitim ortamı oluşturmak için aşağıda verilen araştırma sorularına odaklanarak pratik öneriler sunmaktır.

1.5 Sınırlılıklar

Bu çalışma, eğitimde sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" ile "Nitelikli Eğitim" arasındaki ilişkiyi inceler. Okul yöneticilerinin sağlıklı ve kaliteli yaşamı teşvik etme konusundaki rollerine dikkat çeker. Bu çalışma kapsamında araştırma sonucunda ortaya çıkan çıktılar değil süreç incelenmiştir.

1.5.1 Coğrafi ve Kültürel Bağlamın Etkisi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılmış olan bu araştırma hem özel hem özel okullarda gerçekleştirilmiştir. Tüm eğitim kademelerinden yararlanmaya çalışılmıştır, bu nedenle okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan veya yakın zamanda yapmış olan müdür ve müdür muavinleri araştırmaya dahil edilerek veri toplanmıştır. Bu bağlamda, bu araştırma K.K.T.C'de gerçekleştirildiğinden, bulgulardan elde edilen sonuçların genellenebilirliği sınırlıdır. Bu nedenle araştırma sonucunda, toplanan katılımcı görüşlerinden elde edilen sonuçlardan çıkacak olan bulgular K.K.T.C dışında farklı eğitim sistemlerinde doğrudan uygulanabilir olmayabilir.

1.5.2 Katılımcı Profilineki Kısıtlamalar

Araştırma sadece okul yöneticileri ile sınırlı tutulmuş, öğretmenler, veliler veya öğrenciler gibi diğer eğitim paydaşlarının görüşlerine yer verilmemiştir. Bu durum, eğitimde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmayı etkileyen kişilerin rollerini ve

katkılarını anlamayı sınırlamaktadır. Daha çeşitli ve farklı arka plana sahip olan katılımcı profillerinin araştırmaya dahil edilmesi ile yapılacak bir çalışma, sürdürülebilir eğitim hedeflerinin farklı perspektiflerden nasıl algılandığını ve uygulandığını daha iyi açıklayabilir.

1.5.3 Araştırma Konusunun Dinamik Doğası

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve eğitim politikaları, sürekli değişen ve gelişen bir yapıya sahip olması, araştırmanın sonuçları mevcut dönem için geçerli olsa da uzun vadede değişen eğitim politikaları ve sosyal dinamikler, bu bulguların geçerliliğini etkileyen bir faktördür. Örneğin, öğrencilerin iyi halleri ve yaşam kaliteleri, çevre bilinci veya sağlık politikaları gibi konular, zaman içinde daha farklı öncelikler kazanabilir ve bu da okul yöneticilerinin uygulamalarına yansırabilir.

1.6 Tanımlar

Sağlık: Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO, 1948) göre sağlık, bedensel, ruhsal ve sosyal yönlerden tam bir iyilik hali olarak tanımlanmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA): Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), 2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen ve sürdürülebilir bir geleceğin temelini oluşturan 17 küresel hedeftir (United Nations, 2015). Bu hedefler arasında yoksullukla mücadele, eşitsizliklerin azaltılması, iklim değişikliği ile mücadele ve nitelikli eğitim gibi konular yer almaktadır.

Nitelikli Eğitim: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'ne (UNESCO, 2019) göre nitelikli eğitim, her bireyin ihtiyaçlarını karşılayacak ve hayat boyu öğrenme fırsatları sunacak eşit ve kapsayıcı bir eğitim anlayışı olarak tanımlanmaktadır.

Yaşam Kalitesi: Yaşam kalitesi, bireylerin fiziksel, duygusal ve sosyal refahını bir arada değerlendiren; sağlık, eğitim, gelir ve çevresel faktörlerden etkilenen genel bir yaşam standardı ölçütüdür (Diener et al., 1999).

Okul Yaşam Kalitesi: Okul yaşam kalitesi, öğrencilerin okuldaki fiziksel ortam, akran ilişkileri, öğretmen desteği ve genel memnuniyet gibi unsurlardan oluşan eğitim ortamını nasıl algıladıklarını ifade eder (Sarı, 2012, s. 42).

Eğitim Liderliği: Eğitim liderliği, eğitim kurumlarında yöneticilerin, öğretim kalitesini artırmak ve sürdürülebilir hedeflere ulaşmak için stratejik planlama ve liderlik becerilerini kullanmasıdır (Leithwood & Jantzi, 2005).

Sürdürülebilir Eğitim: Sürdürülebilir eğitim, eğitim süreçlerinde sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik ilkelerini dikkate alan bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (Sterling, 2012).

BÖLÜM II

Kavramsal Açıklama ve İlgili Araştırmalar

2.1 Eğitimde Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirliği, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılayabilme yeteneklerinden ödün vermeden günümüzün ihtiyaçlarını karşılaması olarak tanımlayabiliriz. Sürdürülebilirliğin her alanda olduğu gibi eğitim alanında da büyük bir önemi vardır. Eğitimin sürdürülebilir bir hale gelmesi durumunda eğitim alan bireyler öğrendikleri bilgileri yeniden işleyebilir ve bu bilgileri güncel tutarak gelecek nesillere aktarabilirler.

Eğitim, sürdürülebilirlik için kullanılabilecek en güçlü araçtır. Kişisel, ekonomik veya sosyal olarak eğitim, bir işletmenin veya bireyin bu konuya ait olan durumunu geliştirmek için önemlidir. Sürdürülebilirlik uygulamaları, çevresel sorunları azaltırken farkındalık ve iletişim yoluyla tasarruf sağlar.

(Kalaycı, 2021).

Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe giren Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları birbiriyle bağlantılı olan 17 temel amaçtan oluşmaktadır (UNDP, 2016):

1. Yoksulluğa son
2. Açlığa Son
3. Sağlık ve kaliteli yaşam
4. Nitelikli eğitim
5. Toplumsal cinsiyet eşitliği
6. Temiz su ve sanitasyon
7. Erişilebilirlik ve temiz enerji
8. İnsana yakışır iş ve ekonomik büyüme
9. Sanayi, yenilikçilik ve altyapı
10. Eşitsizliklerin azaltılması
11. Sürdürülebilir şehirler ve topluluklar
12. Sorumlu üretim ve tüketim
13. İklim eylemi

14. Sudaki yaşam
15. Karasal yaşam
16. Barış, Adalet ve güçlü kurumlar
17. Amaçlar için ortaklıklar

Özerdinç (2022), sürdürülebilir kalkınmanın eğitimle ilişkilendirilmesi hakkında şu değerlendirmede bulunmaktadır:

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları incelendiğinde bu amaçların ortak noktasının nesiller arasındaki adaleti sağlamak olduğu görülmektedir. Gelecek nesillere bırakacağımız Dünya hepimizin sorumluluğundadır. Bu sorumluluk bilinci ve sürdürülebilir kalkınma farkındalığının genç nesillere eğitim yoluyla kazandırılması gerekmektedir. Bu nedenle sürdürülebilir kalkınma hakkında yapılan eğitim araştırmalarının eğilimini ortaya çıkaran bu çalışma ortaya çıkmıştır.

(Özerdinç, 2022, s. 33-51).

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin asıl amacı şu an içinde bulunduğumuz durumu düzeltmek, sadece günümüz sorunlarına çözüm üretmek değildir. Tabii ki de bu hedeflerin içinde günümüzde ortaya çıkan sorunların çözümü de amaçlanmaktadır fakat özünde asıl amaç gelecek nesillerin de karşısına çıkabilecek sorunları en aza indirmek ve bu yönde çalışmalar yapmaktır. Bunun en güzel örneği de eğitim hayatıdır. Düşünülenin aksine, eğitim hayatında da sadece bilgi aktarımı hedeflenmez. Eğitim, bireylere sadece bilgi aktarmakla kalmaz, aynı zamanda farkındalık, sorumluluk bilinci ve sürdürülebilir bir yaşam tarzı benimsemelerini hedefler. Bunu her yaş grubunda gözlemleyebiliriz. Örneğin okulöncesi eğitimde, öğrencilere eğitim yanında özbakım, bir gruba aitlik hissi, sorumluluk ve ideal toplumsal davranışlar vb. gibi konular da öğretilmektedir. Bir diğer örnek ise genç nesillere, çevre koruma, sosyal adalet ve ekonomik sürdürülebilirlik gibi kavramların benimsenmesi de amaçlanır. Bu amaçlanan hedefler sayesinde gelecek nesilde bireyler, toplumsal, kültürel, sosyal, ekonomik ve ekolojik konular hakkında daha da bilinç sahibi olacaktır. Bu bağlamda, sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile uyumlu eğitim politikaları izlemek, geliştirmek ve uygulamak artık bir tercih değil bir ihtiyaç, bir gereksinimdir. Bu çalışmada, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik

eğitim araştırmalarının eğilimlerini analiz ederek, bu alandaki, mevcut durum ve eksiklikler ortaya konulmaktadır.

2030 sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden on yedi hedeften dördüncüsü olan “Herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak.” hedefi bize eğitimde sürdürülebilirliğin geleceğimiz için ne kadar önemli olduğunu tekrardan hatırlatmaktadır. Gelecekte, herkese eşit kalitede ve derecede eğitim sağlanabilmesi için sürülebilirliğin bir tercih meselesi olmadığını, aksine gelecek nesiller için eğitim şartlarının iyileştirilmesi üzerine uygulamalar yapılması gereken bir zorunluluk olduğunu vurgular.

İçinde bulunduğumuz, sürekli gelişen ve değişen dünyamızda, sürdürülebilirliğin tek kalıp bir tanım ile açıklanması doğru değildir. Bunun nedeni ise her eğitim kurumunun kendi ihtiyaçlarına göre farklı sürdürülebilir gereksinimleri olabilmesidir. Bir okul veya kurumda fonksiyonel ve faydalı bir sürdürülebilirlik projesi sürdürülebilirlik bakımından farklı ihtiyaçları olan bir okulda veya kurumda işe yaramayabilir veya yeterince etkili olmayabilir. Bu nedenle çok popüler olan veya çok iyi işe yarayan bir sürdürülebilirlik projesi gördüğümüzde onu direkt bir şekilde bir kuruma uyarlamadan önce, ele alınması planlanan sürdürülebilir eğitim politikalarının uygulanması planlanan eğitim kurumda bulunan öğretmen, öğrenci ve toplumun ihtiyaçlarına göre devamlı süreç iyileştirme yöntemleri kullanarak düzenlemeler yapıldıktan sonra uyarlamalıdır.

Marım (2021), eğitim sistemlerinin etkililiği hakkında şu değerlendirmeyi yapmaktadır:

Sürekli gelişen ve değişen bir dünyada yaşıyoruz. Günümüz dünyasında değişime açık, uyum sağlayabilen ve koşullara göre kendisini geliştirebilen bireyler başarıyı yakalamaktadır. Bu başarının anlık yakalanmasından çok sürdürülebilir olması daha önemlidir. Günümüzde durum tespiti yapmaktan öteye geçemeyen geleneksel paradigmlar, mevcut eğitim sorunlarına sürdürülebilir çözümler bulamayınca toplumun karmaşıklığı daha da artmaktadır. Bir sistemin etkililiği, kendisinden beklenen işlevleri karşılama gücüyle orantılıdır. Sistemin gereksinimlere yanıt verme gücü azaldığında, ayakta durabilmesi ve toplumsal dinamizmini sürdürebilmesi de o ölçüde zorlaşmaktadır.

(Marım, 2021, s. 626).

Bu alıntıdan yola çıkarak eğitimde inovasyonun seçenek olmadığını anlamaktayız. Eğitimde inovasyon sayesinde bireyler yalnızca bugünün sorunlarına değil, gelecekteki zorluklara karşı da öngörülerini olabileceği için ilerde karşılaşabilecekleri sorunlara karşı hazırlıklı olurlar ve geliştirmelerini bu şekilde planlayabilirler. Bu inovasyon sürecinde yardımcı ekipmanlar olarak dijital öğrenme araçları, çevre odaklı müfredatlar ve disiplinler arası yaklaşımlar örnek olarak verilebilir. Eğitim materyallerinin dijitalleşmesi çevrenin üzerindeki baskıyı hafifletecektir ve bu sayede sürdürülebilirliği destekleyecektir. Eğitim teknolojilerinin gelişmesi, sürdürülebilir eğitim materyallerine olan erişimi artıracığından, çevresel ayak izini de azaltmaya yol açacaktır. Buna e-öğrenme veya uzaktan eğitimin bireysel karbon ayak izinin küçülmesine sağladığı etkileri örnek verebiliriz.

Bu süreçte her zamanki gibi eğitim yöneticilerine büyük bir sorumluluk yüklenmektedir. Eğitim yöneticileri, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada sadece uygulayıcı değildirler, aynı zamanda bu uygulamaları yöneten, gerçekleşmesini sağlayan liderlerdir. Lider rolünü iyi bir şekilde benimseyen eğitim yöneticileri, öğretmenlerin ve öğrencilerin motivasyonunu artırmada yardımcı olur, sürdürülebilir projelere zaman ve kaynak ayırır ve her daim kendilerini yenilikçi eğitim politikaları ve uygulamaları hakkında güncel tutarak yenilikçi eğitim modellerini de teşvik eder.

Eğitimde sürdürülebilirliğe iyi bir örnek olarak “Küçük Ağaç’ın Eğitimi” başlıklı makale gösterilebilir. Bunu en iyi anlatan makale "Sürdürülebilir Gelişme Amaçlı Eğitimde Etkili Bir Örnek: “Küçük Ağaç’ın Eğitimi” başlıklı makale, sürdürülebilir gelişme kavramının eğitim yoluyla nasıl aktarılabileceğini incelemektedir. Bu makale “Küçük Ağaç’ın Eğitimi” adlı kitabı incelemektedir. Çocukların çevre bilinci ve sürdürülebilirlik anlayışının nasıl geliştiğini ve geliştirebileceğini tartışmaktadır. Bu kitap doğa ile iç içe yaşayan bir çocuğun eğitim sürecini ve bu süreçte sürdürülebilirlik ilkelerini nasıl benimsediğini anlatmaktadır. Bu anlatımlardan yola çıkarak kitap, bize çocukların erken yaşta sürdürülebilirlik kavramıyla tanışmalarıyla, çocuk katılımlı esas alan programlar ve uygulamalarla eğitim aldıkları zaman, edindikleri, çevrelerine karşı duyar ve sorumluluk sayesinde, ileride

olacakları bireyleri şekillendirebileceğini anlatmaktadır. Bu makale sürdürülebilir gelişmenin ekonomik, toplumsal ve çevresel boyutlarına dikkat çekmektedir. Ayrıca sürdürülebilirlik kavramının eğitim yoluyla çocuklara aktarılmasının önemini vurgular. Bu doğrultuda, eğitim programlarının sürdürülebilirlik ilkeleri dikkate alınarak iyileştirmeler yapılması, gerektiği zaman yeniden yapılandırılması gerektiğini savunmaktadır. Bu çalışma, sürdürülebilir gelişme ve eğitim arasındaki ilişkiyi derinlemesine ele alarak, eğitimciler ve politika yapıcılar için değerli bilgiler sunmaktadır (Tozduman Yaralı, 2018)

2.2 Sürdürülebilir Eğitimde İyilik Hali ve Kaliteli Yaşam

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlığı; Yalnızca hastalık ya da sakatlığın bulunmaması değil, aynı zamanda bedensel, ruhsal ve sosyal yönlerden tam bir iyilik hali (Bozkuş, 2013, s. 49) olarak tanımlarken, sağlıklı yaşam biçimi, bireyin sağlığını etkileyebilen, tüm davranışlarını kontrol etmesi, günlük aktivitelerini düzenlemede kendi sağlık statüsüne uygun davranışları seçerek düzenlemesi olarak tanımlanmıştır.

Sürdürülebilir bir eğitim sisteminde öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin sağlıklı ve kaliteli bir şekilde yaşamaları eğitim kurumlarının performansı için oldukça önemlidir. Eğitimde sağlığın ve kaliteli yaşamın oluşturulup desteklenebilmesi çok büyük önem taşımaktadır. Bu konu üzerinde kurumdaki kişilerin hayat kalitelerini iyileştirecek çeşitli sürdürülebilir eğitim kapsamında uygulamalar planlanmalı ve yapılmalıdır.

Kurum içi iyi hal durumunu sağlamak ve sürdürmek için, sürdürülebilir eğitimde sağlık ve kaliteli yaşam uygulama çalışmalarının planlanma aşamalarında kurumun ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır. Bu planlamaların sadece bir proje veya belli bir dönem yapılan bir çalışma olmadıkları unutulmamalıdır. Bu projelerin planlaması yapılırken sürekli, dinamik olmalarına ve zaman içinde toplanan veri ve tecrübelerle göre de yeniden planlamaları gerekmektedir. Örneğin, sosyoekonomik durumu düşük olan bir eğitim kurumundaki öğrencilerin sağlıklı ve kaliteli bir şekilde eğitim alabilmeleri için gerekli olan ihtiyaçları refah seviyesi daha yüksek olan bir eğitim kurumundan farklı olacaktır. Bu yüzden basma kalıp projeler her okulda uygulanmamalıdır.

Dengeli, sağlıklı ve yeterli beslenmek her bireyin hakkı olduğu unutulmamalıdır. Bir bireyin temel ihtiyacı olan dengeli beslenmesinin karşılanamaması durumu, öğrencilerin ve öğretmenlerin gün içinde hayatının akışını en optimum şekilde geçirememesine, fiziksel ve zihinsel yorgunluğa yol açabilir. Okul çağında sağlıklı ve dengeli beslenme alışkanlıklarının teşvik edilmesi gerekmektedir. Bu eylem gerek aile ortamında gerek okul ortamında yapılması gerekmektedir. Ev ortamında çocuk ailenin beslenme alışkanlıklarını benimseyeceğinden ailelerin çocuklarının fiziksel ve zihinsel sağlıklarına ek olarak akademik başarılarını da göz önünde bulundurarak çocuklarının beslenmelerine dikkat etmelidirler.

Sürdürülebilir bir eğitim sistemini benimsemiş bir okulda öğrencilerin ve öğretmenlerin fiziksel sağlığını destekleyecek çalışmalar yapılmasına önem gösterilmelidir.

Sormaz (2013), eğitimde sağlık ve beslenmenin önemini şu şekilde vurgulamaktadır:

Tayland'da 1990'da gerçekleşen Herkes için Eğitim Kongresi'nde bir araya gelen dünya liderleri eğitimde okul, öğretmen, çeşitli öğrenme yöntemleri ile ilgili önemli kararlar ile beraber, eğitimde başarı için sağlık ve beslenmenin çok önemli olduğunu bildirmişlerdir. Eğitim, sağlık ve beslenme birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Yeterli ve dengeli beslenme, okul sağlığı programları içerisinde önemli yer tutmaktadır.

(Sormaz, 2013, s. 38)

Fiziksel sağlık için öncelikle okullarda hijyene çok dikkat edilmelidir. Okulların hijyenik koşullarının sağlanması, temiz suya erişimin kolaylaştırılması gerekmektedir. Her okulun tuvaleti, kantini ve öğretmenler odası gibi ortak kullanım alanlarının hijyeninin en iyi koşullarda korunması büyük bir önem taşımaktadır. Ayrıca okulun düzenli olarak temizlenmesi, bakımlarının yapılması ve fiziksel ortamların öğrencilerin ve öğretmenlerin sağlığını destekleyecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Örneğin ortak kullanım alanlarında havalandırmaların kullanımıyla temiz hava sirkülasyonu sağlanmalı ve sınıf, öğretmenler odası gibi, bu ortak kullanım alanlarının ısı derecelerine de dikkat edilmeli, ısıtma ve soğutma sistemlerinin doğru bir şekilde çalıştığından emin olunmalıdır.

Fiziksel sağlıkta bir diğer önemli nokta ise beslenme ve fiziksel aktivitenin önemidir. Öğrencilerin her koşulda sağlıklı yiyecek ve içeceklerle ulaşımı olmalıdır. Okul kantinlerinde, kafeteryalarında, yemekhanelerinde sağlıklı yiyecekler ve bir uzman tarafından planlanıp hijyenik koşullarda hazırlanmış dengeli öğünler öğrencilere sunulmalıdır.

Sormaz (2013), okullarda verilen beslenme programlarının önemini şu şekilde vurgulamaktadır:

Okullarda verilen beslenme programları, büyüme, gelişme ve öğrenmeyi olumlu yönde etkilemesinin yanı sıra, okul çağı dönemde kazandırılan doğru beslenme alışkanlıkları, çocukların yetişkin dönemde şişmanlık, koroner kalp hastalığı, diyabet, kanser gibi kronik hastalıklara yakalanma riskini de azaltacaktır.

(Sormaz, 2013, s. 41)

Okul kantinlerinde sağlıklı yiyecek ve içeceklerin sunulması, çocukların sağlıklı ve dengeli beslenme alışkanlıklarını kazanmasında çok önemli bir rol oynar. Bahsedilenin aksine, kantinlerde öğrencilere sunulan yiyecek ve içecek seçeneklerinin sağlıksız, fastfood tarzı yiyecekler olması öğrencilerin gelişimine ve eğitimlerine uygun olmaz. Bu tarz yiyeceklerin çocuklarının eğitimlerini kötü yönde etkilemesinin sebebi, sağlıksız, yağ ve karbonhidrat oranı yüksek yiyecekleri tüketecek olan öğrencilerin, gün içinde almaları gereken doğru besin değerlerini karşılayamayacağından derslerine odaklanamamasıdır. Bu ve benzeri senaryoların önüne geçebilmek için kantinlerde mevsime uygun meyve, sebze ve düşük şekerli içeceklerin sunulması teşvik edilmelidir.

Bunun yanı sıra, öğrencilerin hem fiziksel hem de zihinsel açıdan desteklemek amacıyla okullarda veya okul dışında düzenli spor aktiviteleri planlanmalıdır. Okullarda fiziksel aktiviteleri destekleyecek, öğrencilere uygun şekilde tasarlanmış bahçe, spor salonları ve oyun alanlarının yapılması, öğrencilere düzenli fiziksel hareket imkânı sağlayacaktır. Fiziksel aktiviteleri içeren etkinlikler sadece okul ortamında yapılması gerekmemektedir. Örnek olarak öğrenciler ile bir dağ yürüyüşü etkinliği, bulundukları bölgelerde bulunan yürüyüş parkurlarının kullanımı da verilebilir. Zaman zaman öğrencilerin okul dışı etkinliklerine spor turnuvaları izleme gibi etkinliklerin eklenmesi öğrencilere hem farkındalık de motivasyon katacaktır. Bahsedilen hijyen, sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite ve iyi düzenlenmiş fiziksel

hareket alanları, sürdürülebilir bir eğitim sisteminde fiziksel sağlığın korunması ve desteklenmesi için temel unsurlardır. Bu koşulların sağlanması hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin genel iyilik hallerini artırarak daha etkili bir eğitim ortamının oluşmasına katkıda bulunacaktır.

Okullardaki çocukların ruh sağlığını incelemek çok önemli bir unsurdur. Beslenme ve davranış bozukluklarını daha iyi anlamak için öncelikle öğrencinin ruh sağlığı incelenmelidir. Bu inceleme çocuğun gelişiminde ve eğitim sürecinde ne kadar erken yapılırsa o kadar etkili ve çocuğun geleceği için iyi olur. Bunu sağlamak için en okulöncesi eğitimi sürecinde çocuklara zihinsel sağlığın ne olduğunu, duygularının neler olduğunu, hangi duyguları hissettiklerini anlamalarını sağlayacak yani farkındalığını kazandıracak çalışmalar yapılması oldukça büyük önem taşımaktadır. Ruh sağlığı konusunda öğrencileri ne kadar erken bir yaşta eğitebilirsek ileri hayatları boyunca daha sağlıklı bir şekilde düşünüp kararlar alabilirler ve akran ilişkileri geliştirebilirler.

Psikolojik destek hizmetleri, sürdürülebilir bir eğitim ortamının inşasında kritik bir rol oynar. Okullarda rehberlik ve psikolojik danışmanlık (PDR) birimlerinin aktif şekilde çalışması, öğrencilerin hem bireysel hem de toplumsal sorunlarını çözmede önemli bir destek mekanizması sağlar. Örneğin, öğrencilerin stres yönetimi, sınav kaygısı veya kişisel çatışmalar gibi durumlarla başa çıkabilmeleri için bireysel danışmanlık seansları düzenlenebilir. Ayrıca, grup terapileri ve duygu yönetimi atölyeleri gibi uygulamalar, öğrencilerin duygusal dayanıklılıklarını artırırken, grup dinamiklerini güçlendirmelerine de olanak tanır. Sosyal farkındalık oluşturmak adına düzenlenen seminerler ve etkinlikler, öğrencilerin toplumdaki farklı kimliklere ve bakış açılarına saygı göstermelerini sağlayarak daha kapsayıcı bir okul kültürü yaratır.

Başarılı mezunların okulu ziyaret ederek öğrencilerle bir araya gelmesi ve motivasyon konuşmaları yapması, öğrencilerin geleceğe dair umutlarını artıran bir başka etkili yöntemdir. Bu konuşmalar, mezunların yaşadıkları zorluklar ve elde ettikleri başarılar üzerinden öğrencilere ilham verir, onların daha büyük hedefler belirlemelerine yardımcı olur. Bunun yanı sıra, okullarda öğrencilerin saygı ve anlayış temelinde bir arada olabileceği sosyal ortamlar yaratmak için çeşitli uygulamalar yapılabilir. Örneğin, ekip çalışmasını teşvik eden sosyal sorumluluk

projeleri, dayanışma duygusunu güçlendiren oyun tabanlı aktiviteler veya sınıf içinde rol paylaşımına dayalı görevler, öğrencilerin birbirleriyle daha iyi iletişim kurmalarına katkı sağlar.

Aile katılımı da bu süreçte göz ardı edilmemesi gereken bir unsurdur. Aile katılım etkinlikleri, velilerin çocuklarının eğitim süreçlerine dahil olmalarını sağlar ve ebeveyn-okul iş birliğini güçlendirir. Örneğin, ebeveynlerin öğrencilere rehberlik ettiği meslek tanıtım günleri, ailelerin okuldaki gelişmeleri izlediği veli-öğrenci-öğretmen toplantıları ve anne-babaların da dahil olduğu çevre temizliği veya yardım kampanyaları gibi sosyal etkinlikler, çocukların gelişim süreçlerine doğrudan katkıda bulunur.

Tüm bu uygulamalar, öğrencilerin fiziksel, ruhsal ve sosyal anlamda daha sağlıklı bireyler olarak yetişmelerini sağlarken, aynı zamanda eğitim ortamının daha kapsayıcı, destekleyici ve sürdürülebilir bir yapıya dönüşmesine yardımcı olur. Bu tür yaklaşımlar, yalnızca bireylerin yaşam kalitesini artırmakla kalmaz, aynı zamanda toplum genelinde sürdürülebilir bir kalkınma hedefinin temel taşlarını oluşturur. Bunu başarmak için sadece okulda verilecek olan eğitim ile yetinilmemeli, okullarda eğitime başlanmadan önce ailelere çocuk sağlığı adı altında seminerler verilebilir ve ruh sağlığı eğitimine hem okul hem evde başlanıp paralel bir şekilde devam ettirilebilir.

İyilik hali ve kaliteli yaşam, eğitim ortamlarının performansı için kritik bir öneme sahiptir ve bu kapsamda sürdürülebilir eğitim sistemleri benimsenmelidir:

2.2.1 Fiziksel Sağlık ve Hijyen

Okul binalarında öğrenciler için temiz su, sağlıklı yiyecek bulundurma, sağlıklı, dengeli ve yeterli yiyecek ve içecek servisi gibi temel ihtiyaçlar sağlanmalıdır. Bu sayede öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman dilimi içerisinde sağlıklı ve hijyenik besin kaynaklarını nasıl elde edeceklerini düşünme ihtiyaçları olamadan, akademik ve sosyal becerilerini devam ettirmeye ayırdıkları zaman artacaktır. Sınıfların ve okul binalarındaki diğer ortak binaların temizliğinin sağlanması öğrencilerin hijyenik bir ortamda eğitim almalarını sağlayacağından hasta olmadan ve bu sayede devamsızlık yapmadan eğitim hayatlarına devam edebileceklerdir. Fiziksel aktivitelerin gerçekleştiği ortamların olması gereken standartlarda olması öğrencilerin fiziksel ve

zihinsel gelişimlerini destekleyecektir. Spor salonları, oyun alanları ve okul dışı etkinliklerle bu alanların güçlendirilmesi önerilmektedir.

2.2.2 Beslenme ve Eğitim Başarısı

Okullarda yiyecek ihtiyaçlarının sağlandığı kantin, kafeterya ve yemekhanelerinde hijyenik bir ortam oluşturulması son derece kritiktir. Hijyenik standartları karşılayan ortamlarda öğrencilerin günlük besin ihtiyaçlarını karşılayabilecek öğünlerin hazırlanması öğrencilerin dışardan yemek getirmelerinin veya sipariş etmelerinin önüne geçecek hem de tüm öğrencilerin aynı hijyenik ortamda beslenmelerini sağlayarak yetersiz ve sağlıksız beslenmenin sonucunda oluşabilecek olan akademik başarı düşüklüğü olasılığının da önüne geçilebilir. Ayrıca tüm öğrencilerin aynı ortamda aynı standartta yemek yemeleri öğrenciler arasındaki topluluk hissiyatını da artırabilir. Tüm bu nedenlerden dolayı okulların yiyecek sundukları ortamlarda yetersiz ve sağlıksız fastfood yiyecekleri yerine mevsimlik sebze ve meyvelerden oluşan öğünlerin hazırlanması ve düşük şekerli sağlıklı alternatif içeceklerin sunulması gerekmektedir.

2.2.3 Ruh Sağlığı ve Psikolojik Destek

Öğrencilerin ruh sağlığı, aile sıkıntıları ve akademik kaygıları dönem başında rehberlik ve psikolojik danışmanlık birimleri tarafından tespit edilmeli ve yıl boyunca belirli aralıklarla kontrol edilmelidir. Öğrencilere PDR birimleri tarafından stres yönetimi ve sınav kaygısını gibi sorunlar ile başa çıkabilmeleri için eğitimler verilmelidir. Bu sayede öğrencilerin akademik başarılarını önleyebilecek olan kaygı ve sıkıntıların önüne geçilebilir. Öğrencilerin okul içinde akranları arasında akran zorbalıkları gibi sorunların önüne geçilmesi veya var olan bu gibi sorunların ortadan kalkması amacıyla öğrencilerin birbirlerini daha iyi anlayıp empati yapmalarını sağlayabilmek için uzmanlar ile grup terapileri, duygu yönetimi atölyeleri düzenlenerek öğrenciler arasındaki dinamik güçlendirilebilir. Bu sayede hem okul hem de okul dışındaki hayatlarında akranlarının farklı kimlik ve bakış açılarına saygı göstermeleri sağlanabilir.

2.2.4 Aile Katılımı ve Sosyal Destek

Öğrencilerin akademik başarıları ve iyilik hallerinin sadece okulda desteklenemeyeceğinden bu süreçte velilerin çocuklarının eğitim süreçlerine aktif

katılımı öğrencinin başarısını ve genel iyilik halini artıracaktır. Veli toplantıları düzenlenmesi, bu toplantıların sonucunda açığa çıkacak olan sorunların PDR birimleri, sınıf öğretmenleri ve aile iş birliği ile sorunların iyileştirilmesi gerekmektedir. Aileler ile düzenlenebilecek olan meslek tanıtım günleri, veli-öğrenci- öğretmen toplantıları gibi sosyal etkinlikleri, okul ve aile arasında bağı güçlendirmeye yardımcı olacaktır.

Neredeyse tüm öğrencilerde olan akademik ve gelecek kaygısının önüne geçmek için çalışmalar yapılması oldukça kritiktir. Bu süreçte PDR birimleri ile öğrenciler birlikte çalışmalıdır. Bu gibi durumlarda ortaya çıkabilecek gelecek kaygısı sıkıntılarının önüne geçilmesi adına okulun başarılı mezunları okula davet edilebilir ve öğrencilere onlar tarafından motivasyon konuşmaları yapmaları önerilmektedir. Bu sayede öğrencilerin geleceğe dair kaygılarının azalmasına yardım edilebilir, umut ve motivasyonlarını artırabilir.

Sürdürülebilir eğitimde fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığı destekleyen uygulamalar, bireylerin genel yaşam kalitesini artırır. Bu yaklaşım, yalnızca bireylerin refahını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal sürdürülebilirlik hedeflerine de hizmet eder. Aile-okul iş birliği ve psikolojik destek programları bu sürecin ayrılmaz bir parçasıdır.

2.2.5 Alanda Yapılan Çalışmalar

Bu bölümde alanda yapılan çalışmalar, sürdürülebilir iyilik hali ve kaliteli yaşamın önemini ve literatürdeki yerini belirlemek amacıyla analiz edilmiştir.

Ayşe Durmaz tarafından 2008 yılında gerçekleştirilen Liselerde okul yaşam kalitesi isimli çalışmada Kırklareli ili merkez ve ilçelerindeki Genel ve Anadolu Liselerinde bulunan öğrencilerin yaşam kalitelerine ilişkin algıları incelenmiştir. On farklı liseden 602 öğrenci ile çalışılmıştır. Aritmetik ortalama, standart sapma t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak analizler yapılmıştır. Bu analizlerde, öğrencilerin okul yaşam kalitesi düzeylerinin öğrencilerin cinsiyetlerine ve okul türlerinde göre nasıl bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Ayrıca sınıf düzeyi, ebeveyn eğitimi durumları da göz önünde bulundurulmuştur. Sonuç olarak bu çalışma bize, okul yaşam kalitesinin iyileştirilmesinin öğrencilerin genel iyi olma halleri, akademik başarıları ve sosyal gelişimleri için büyük bir önem taşıdığını göstermektedir (Durmaz, 2008, s. 75).

Mediha Sarı¹ ve Fulya Cenkseven² tarafından yapılmış, İlköğretim Öğrencilerinde Okul Yaşam Kalitesi ve Benlik Kavramı adlı çalışmada, Adana ilinde bulunan dört ilköğretim okulunda dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci sınıflarla gerçekleştirilmiş olan, toplam 493 öğrencinin katıldığı bu çalışmanın amacı ilköğretim okullarındaki öğrencilerin kendi okullarındaki yaşam kalitesine ilişkin duygu ve düşüncelerini öğrenerek açığa çıkacak olan bulgular ile benlik kavramıyla ilişkisini incelemektir. Bu çalışmada, Akuysal Aydoğan (2012), bu ölçek öğrencilerin kendilerine (öz'üne) yönelik düşünce, duygu ve tutumlarını değerlendirmeyi amaçlar. Bu ölçek çocuklarda öz kavramı ya da benlik anlayışının gelişimini, boyutlarını, kişilik ve çevre öğeleriyle olan ilişkilerini araştırma ve belirlemede kullanılır" şeklinde tanımlamaktadır. Bu ölçek kullanılarak davranış, ruhsal, fiziksel, kaygı, mutluluk durumları ölçülerek sonuçların öğrencilerin yaşam kalitelerine ne kadar ve nasıl yansıdığı belirlenmiştir.

Kerim Candan ve Ali Fuat Yalçın tarafından gerçekleştirilen Ergenlerin Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerinin Sosyal İlişki Unsurları ve Umut Düzeyi ile İlişkisinin İncelenmesi adlı çalışmada, ergenlerin sosyal duygusal öğrenme becerilerinin (SDÖB), sosyal ilişki unsurları ve umut düzeyi ile olan ilişkisi incelenmiştir. Araştırmaya toplam 559 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Verilerin toplanması için Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri Ölçeği, Sosyal İlişki Unsurları Ölçeği ve Çocuklarda Umut Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan analizler, SDÖB ile aile ve arkadaş desteği arasında pozitif bir ilişki olduğunu, umut düzeyinin ise SDÖB üzerinde yordayıcı bir etki gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu çalışma, ergenlerin sosyal ilişkilerinden aldıkları desteğin ve umut düzeylerinin, problem çözme becerilerini, öz yeterliklerini ve stresle başa çıkma kapasitelerini nasıl etkilediğini göstermiştir (Candan, 2018).

Mediha Sarı tarafından 2012 yılında Okul Yaşamının Değerlendirilmesi: Okul Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin Güvenirlik ve Geçerliği adlı çalışmada, Okul Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin güvenirlik ve geçerliği yeniden test edilmiştir. Adana ilinde dördüncü ila yedinci sınıf düzeyinde öğrenim gören toplam 578 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Faktör analizi sonuçlarında ölçeğin beş alt boyuttan oluştuğu belirlenmiştir: öğretmenler, öğrenciler, okula yönelik duygular, okul yönetimi ve statü. Ölçek, öğrencilerin okul yaşamına ilişkin algılarını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç olarak değerlendirilmiştir (Sarı, 2012).

Songül Çağlar'ın tarafından 2018 yılında yapılan Okullarda Sağlığı Geliştirme adlı bu araştırmada, okul sağlığı ve güvenliği açısından önemli uygulamalara, risk yönetimine ve sürdürülebilir sağlık politikalarına odaklanmıştır. Okul sağlığı ve güvenliği konusunda sağlıklı bir okul çevresi oluşturulmasının, öğrencilerin yaşam boyu sağlıklı alışkanlıklar geliştirmelerinin ne kadar yardımcı olabileceğinden bahsetmiştir. Aynı zamanda sağlık eğitiminin, hijyen uygulamalarının ve fiziksel aktivitelerin teşvik edilmesinin önemine dikkat çekmiştir. Risk yönetiminden bahsederken, okullarda oluşabilecek herhangi bir kazanın önüne geçebilmek için risk analizi ve değerlendirme çalışmaları önermiştir. Aynı zamanda bu çalışmaların hayata geçirilebilmesi için hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin bilinçlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Risk yönetimi ile bağlantılı olan acil durum yönetimi konusu da çalışmada yer almaktadır. Bu bağlamda, deprem, yangın, sel gibi durumlar için acil alanların belirlenmesi, çalışanların ve öğrencilerin bu alanlar konusunda bilgilendirilmeleri gerektiğinin öneminden bahsedilmiştir. Bu çalışma okullarda psikososyal desteğe de değinmiştir. Öğrencilerin zihinsel sağlıklarının durumunun kontrol edilip korunması adına rehberlik ve psikolojik destek sağlanmasından ve bu sayede öğrencilerin sosyal becerilerinin artırılması için grup etkinlikleri gibi etkinlikler düzenlenmesi tavsiyesinde bulunmuştur. Son olarak, bahsedilen çalışmaların ailelere de yönetilmesini, bunu seminerler ve etkinlikler ile sağlamayı önermiştir (ÇAĞLAR, 2018).

2011 yılında Nurcan Yabancı tarafından yapılan Okul Sağlığı ve Beslenme Programları adlı çalışma, okul sağlığı ve öğrencilerin beslenme programlarının, öğrencilerin genel sağlığı, akademik başarısı ve sosyal gelişimleri üzerindeki etkilerini incelemeye almıştır. Bu makale, okulların sağlıklı alışkanlıkların kazanıldığı temel alanlar olduğunu ifade etmektedir. Bu bağlamda okullarda beslenme alışkanlıklarının teşvik edilmesinin büyüme çağındaki öğrencilerin fiziksel büyüme ve bilişsel gelişim süreçlerine önemli katkılar sağladığının üzerinde durmuştur. Öğrencilerin sağlık eğitimi gibi temel eğitimler almalarının onların gelecekteki hayatları için de bir yatırım olabileceğinden bahsetmiştir. Fiziksel ve psikososyal bakımdan sağlıklı öğrencilere sahip bir okulun başarılı olmasının kaçınılmaz olduğunu vurgulamıştır. Araştırma, beslenme programlarının öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini, özellikle kahvaltı programlarının yürütüldüğü okullarda odaklanma ve problem çözme becerilerinin geliştiğini

belirtmektedir. Ayrıca okul sağığı programlarını başarılı bir şekilde yürüten bir okulun öğrencilerinin, sosyal ve davranışsal alanda daha olumlu olduğunu ve bunun da okul ortamında, öğrenciler arasında sosyal etkileşimi artırması yanında şiddet içeren davranışların da azalmasına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Çalışma okul sağığı ve beslenme programlarının etkinliğinin artırılması yönünde yapılan politikaların daha kapsamlı hazırlanmasını, fiziksel aktivite erişimini kolaylaştıran spor programlarının oluşturulmasını, kantinlerin yeniden düzenlenmesi için sağık ve hijyen odaklı politikalar oluşturulmasını, hayata geçirilen beslenme programlarının yaygınlaştırılmasını ve takip edilmesini ve bu sürecin okul yöneticileri, öğretmenler, veliler ve toplulukların katılımıyla işbirliği içinde yürütülmesini önermektedir (Yabancı, 2011, s. 38-41).

Bu alanda yapılan çalışmaların sonuçlarına bakacak olursak, Kırklareli ili merkez ve ilçelerindeki Genel ve Anadolu Liselerinde bulunan öğrencilerin yaşam kalitelerine ilişkin yapılan araştırmada, kız ve erkek öğrencilerin okul yaşam kalitesi algılarında farklılıklar olduğunu, kız öğrencilerin algılarının erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğunu ve okul ortamında daha iyi hissettiklerini, akran ve öğretmen-öğrenci ilişkilerinin daha pozitif olduğunu görürüz. Kız öğrenciler, okul yaşam kalitesi olgularında okulda fiziksel ve ruhen daha güvenli güvende hissettiklerini ve genel memnuniyet gibi konularda daha iyi sonuçlar ortaya çıkarırken, kız öğrencilerin tam aksine, erkek öğrencilerin bu konularda okul yaşam kalitesi algıları olumsuzdur. Bunun nedeni erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha az mutlu hissetmeleri, öğretmen ve akran ilişkilerinin daha olumsuz ve yeterince gelişmiş olmaması, kız öğrencilere göre okuldan yeterince akademik destek alamadıklarını düşünmeleridir.

İlköğretim öğrencilerinin öz kavram ile okul yaşam kalitesi arasındaki önemli ilişkileri ortaya koyan Adana ilinde yapılan çalışmanın sonuçlarına bakacak olursak, öğrencilerin davranış, gözde olma, mutluluk, zihinsel/okul durumu ve kaygı değişkenlerinin öğrencilerin okul yaşam kalitesinin anlamlı yordayıcıları oldukları kesinleşirken bir tek fiziksel görünüm değişkeninin katkısının gereksiz ve anlamsız olduğu tespit edilmiştir. Bu beş değişken arasında en yüksek yordama katkıda bulunan değişkenin davranış olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma sonucunda ortaya çıkan bulgular sayesinde öğrencilerin genel iyi olma halleri ve okul yaşam kalitesine

yönelik olan algılarını olumlu bir yönde ilerleyebilmesi, artırmak için geliştirilmeler yapılabilir.

Öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesi ve okula yabancılaşma algıları arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışma sonucu bu iki algı arasında anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre yüksek okul yaşam kalitesi algısı olan, öğretmen-öğrenci ilişkileri, akademik desteği iyi olan ve okulda gerçekleşen sosyal etkinlikler ve okulun fiziksel koşullarına karşı olumlu duygular besleyen öğretmen adaylarının okula daha az yabancılaştıkları belirlenmiştir. Okula aidiyet hissi ve okul ile duygusal bağ kuramamış olan, okul ortamında yalnız ve dışlanmış hisseden öğretmen adaylarının da olduğu görülmüştür. Bu olumsuz sonucun nedenlerinin arasında, bu öğretmen adaylarının sosyal etkileşimleri yetersiz bulmaları, öğretim üyeleri ile olumsuz iletişim kurmaları, zorlu ve ağır bir akademik baskı altında olmaları vardır. Bu çalışma bize her öğretmen adayının okul ortamlarında bulunduklarında aynı ölçüde motive olamadıklarını ve aynı duyguları hissetmediklerini nedenleri ile açıklamış ve göstermiştir. Bu durumu önlemek ve öğretmen adaylarının tümünün gittikleri eğitim kurumlarına karşı olumlu duygular geliştirebilmeleri için daha çok öğrenci desteği sağlayan, eğitim süreçlerine eşit bir şekilde dahil olma olanaklarını sunan daha kapsayıcı ortamlar oluşturulabilir. Bunu gerçekleştirmek için öğretmen adaylarını motive etmek amaçlı okuldaki sorumlu öğretmen ve idare personelleriyle oryantasyon çalışmaları düzenlenebilir. Bu sayede öğretmen adaylarımızın gelecekteki mesleklerine daha parlak ve aydınlık bir bakış açısıyla bakabilmelerini sağlayabiliriz.

BÖLÜM III

Yöntem

3.1 Araştırma Modeli

Bu çalışmanın yöntemi, literatür taraması ve görüşmeler olmak üzere iki ana aşamadan oluşmaktadır. Nitel araştırma yöntemleri kullanılarak, öğrencilerin ve yöneticilerin eğitimle ilgili deneyimlerinden, algılarından ve beklentilerinden, bireysel deneyim ve sosyal etkileşimlerinden oluşan zengin veriler toplanmıştır. Araştırmada, bütüncül tek durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, belirli bir bağlamda derinlemesine analiz yapmaya olanak tanıyarak, katılımcıların eğitim süreçlerine dair deneyimlerini ve algılarını daha ayrıntılı şekilde incelemeye imkân tanımaktadır. Ayrıca, nitel yöntemlerin daha esnek ve az yapısal olması, katılımcıların kendi düşüncelerini ve deneyimlerini daha özgürce ifade etmelerine olanak sağlamaktadır. Demirci'ye (2014) göre, literatür taraması, ilgili alan yazında hangi noktaya gelindiğini belirlemeyi, boşlukları tespit etmeyi ve yeni araştırmaların bu çerçevede nasıl konumlandırılacağını göstermeyi amaçlamaktadır.

Literatür taraması, geçmişte yapılmış olan akademik çalışmaların incelenmesi ve bu çalışmaların içerdiği bilgilerin analizinin sonucunda elde edilen bulguların analiz ve sentez sürecidir. Literatür taramasında genel amaç araştırma konusu ile ilgili daha önce ortaya çıkarılmış bulguları belirlemek, incelemek ve yapılan çalışmaya katkı sağlayacak bilgileri tespit etmektir.

Demirci'ye (2014) göre, akademik araştırmalarda literatür taraması, daha önce yayınlanmış çalışmaların araştırılması, sınıflandırılması, incelenmesi ve sentezlenmesi süreçlerini kapsamaktadır. Bu araştırmada literatür taraması araştırmanın teorik temellerini oluşturmak, hali hazırda önceden yapılmış araştırmaları inceleyerek ve değerlendirerek çalışmaya katkıda bulunabilecek verileri ilişkilendirmektir. Literatür taraması yöntemi kullanılması araştırma konusuna dair genel bir anlayış geliştirmeye yardımcı olmuştur.

Araştırmada çeşitlilik için katılımcıların seçimlerinde onların ne kadar süre eğitim kurumlarında yöneticilik yaptıkları, görev yaptıkları okul türleri, cinsiyeti, yaşı ve kişisel eğitim düzeyleri üzerine sorular yöneltilmiştir. Ayrıca katılımcı

seçerken farklı coğrafi çeşitlilik amacıyla katılımcıların görev yaptıkları bölgeler de dikkate alınmıştır.

Görüşme yönteminin kullanılmasının amacı ise okul yöneticilerinin öğrencilerin iyilik hali ve kaliteli yaşam görüşlerini öğrenmektir. Görüşme, sosyal gerçekliği ortaya çıkarmada derinlemesine araştırma yapmak için kullanılan bir veri toplama tekniğidir (Yüksel, 2020). Bu yöntem sayesinde katılımcıların bireysel deneyimleri, algıları, tutumları ve çalışma konusu üzerindeki düşünceleri incelenmiştir. Görüşme yönteminin rahat ve samimi bir ortamda gerçekleşmesinden dolayı katılımcılar kendilerini daha özgürce ve ayrıntılı bir şekilde ifade edebilmişlerdir. Görüşme yöntemi türlerinden yarı yapılandırılmış görüşmelere başvurulmuştur. Bunun nedeni ise yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanarak araştırmacının değil katılımcıların bakış açılarını esas almaktır, katılımcıların sözlü ifadeyle yaptıkları açıklamalar diğer yöntemler gibi yüzeysel değildir, aksine bu açıklamalar daha derin veriler olduklarından daha çok fazla anlam içerirler. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği esnek bir yapıya sahiptir. Görüşmeyi düzenleyen kişi soruları ve görüşme ortamını daha önceden hazırlar. Sorular kategorileştirilebilir, gerektiğinde katılımcıya doğaçlama sorular yöneltebilir, alt sorularla görüşmenin akışını sürdürebilir. (Türnüklü, 2000, s. 547; Yüksel, 2022). Bu sayede görüşme sırasında açık uçlu sorular sorularak her katılımcıdan kendilerine özgün veriler toplama fırsatı olmuştur. Görüşmeler hem yüz yüze hem de çevrim içi gerçekleştirilmiştir. Görüşme süreleri katılımcıların araştırma konusu hakkındaki bilgi ve ilgilerine göre farklılık göstermiştir.

3.2 Çalışma Grubu

Bu çalışmada okul yöneticileriyle bire bir görüşmeler yapılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan katılımcılar, sağlıklı yaşam ve kaliteli eğitim konularında bilgi edinilmesi amacıyla seçilmiştir. Bu çalışmada, farklı eğitim kurumlarında görev yapan toplamda 20 okul yöneticisinin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 1.*Katılımcıların Demografik Özellikleri*

Özellik	Kategori	Yüzde (%)	Katılımcı sayısı
Yaş Grubu	30 yaş altı	0	0
	31-35 yaş arası	0	0
	36-40 yaş arası	11,1	2
	41-50 yaş arası	55,6	11
	51 yaş ve üzeri	33,3	7
Cinsiyet	Erkek	25	5
	Kadın	75	15
Yöneticilik Deneyimi	0-5 yıl arası	33,3	7
	6-10 yıl arası	11,1	2
	11-15 yıl arası	0	0
	15+	55,6	11
Eğitim Düzeyi	Yüksek Lisans	44,4	9
	Lisans	55,6	11
Doktora Eğitimi	Var	5	1
	Yok	95	19

Bu çalışmada, sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda sağlıklı yaşam ve kaliteli eğitim konularında bilgi edinmek amacıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki çeşitli devlet ve özel okullarda görev yapan okul yöneticileri ile bire bir görüşmeler yapılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmaya toplamda 20 okul yöneticisi katılmıştır. Katılımcıların %70'i özel okullarda, %30'u ise devlet okullarında görev yapmaktadır.

Çalışma, Lefke, Lefkoşa ve Gazimağusa ilçelerindeki okulları kapsamaktadır. Bu bölgesel çeşitlilik, farklı sosyo-ekonomik koşullara sahip bölgelerdeki eğitim kurumlarının yöneticilerinden bilgi alınmasına olanak sağlamıştır. Katılımcılar arasında yaş, cinsiyet ve deneyim bakımından çeşitlilik bulunmaktadır. Bu durum, sonuçların genel geçerliliğini artırmak için önemli bir avantaj sağlamıştır.

Araştırmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayalıdır ve katılımcılardan yazılı onay alınmıştır. Etik kurallara uyularak, katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve elde edilen veriler yalnızca akademik amaçlarla kullanılmıştır.

Katılımcıların %75'i kadın, %25'i erkek yöneticilerden oluşmaktadır. %65'i özel okullarda, %35'i devlet okullarında görev yapmaktadır.

Çalışma grubunda yer alan yöneticilerin deneyim seviyeleri farklılık göstermektedir; katılımcılar arasında 1 yıldan 15 yıla kadar yönetici olarak görev yapanlar bulunmaktadır.

Katılımcılar, Lefke, Lefkoşa ve Gazimağusa ilçelerinde görev yapmakta olan eğitim yöneticileridir. Bu bölgesel çeşitlilik, farklı sosyoekonomik ve kültürel koşullara sahip okullardan elde edilen verilerin karşılaştırılabilirliğini artırmıştır.

Araştırmada, katılımcılardan görüşlerini özgürce ifade edebilmeleri için gönüllülük esasına dayalı bir katılım sağlanmıştır. Katılımcılardan, çalışmanın etik standartlara uygunluğunu temin etmek amacıyla yazılı onay alınmış ve kimlik bilgilerinin gizli tutulacağı taahhüt edilmiştir. Veriler, yalnızca akademik amaçlarla kullanılmış ve katılımcıların mahremiyetini korumak için anonim hale getirilmiştir.

Katılımcılar farklı yaş gruplarından olup, cinsiyet dağılımı eğitimde liderlik rolünün farklı demografik gruplar üzerindeki etkilerinin anlaşılmasına olanak

sağlamaktadır. Yaş farkından dolayı oluşan yaşanmışlık, deneyim ve düşünce farklılıkları çalışmaya çeşitlilik katmıştır.

Özel ve devlet okulları arasında bir denge kurulmaya çalışılmış, her iki okul türünde de yöneticilerin perspektifleri incelenmiştir. Bu sayede farklı refah seviyelerinde olan öğrencilerin bulunduğu okullardaki yöneticilerden farklı görüşler alınmıştır.

Yönetici olarak hizmet süresine göre çeşitlilik sağlanmış ve deneyim farklılıklarının görüşlere etkisi analiz edilmiştir.

Bu çeşitlilik, araştırma sonuçlarının daha geniş bir bağlamda değerlendirilmesine ve farklı okul türleri ve sosyoekonomik koşulların etkilerinin incelenmesine olanak tanımaktadır. Bu nedenle, çalışma grubu yapısının, bulguların güvenilirliği ve geçerliliği açısından önemli bir katkı sağladığı düşünülmektedir.

3.3 Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak literatür taraması ve görüşme kullanılmıştır. Literatür taraması bu çalışmaya benzer çalışmaların daha önce yapıp yapılmadığını tespit etmek, daha önce benzeri çalışmalar yapılmışsa da bu çalışmaların verilerinden bilgi edinerek çalışmanın sonucundaki eksik kalmış veya daha da araştırılmaya müsait olan konuları bulmak ve söz konusu olan konuları derinleştirmek için kullanılmıştır. Literatür taraması yöntemini kullanarak ayrıca veri toplama sürecinde, çeşitli akademik veri tabanları ve güvenilir kaynaklar araştırılarak elde edilen bulgular analiz edilmiştir. Bulguların analizi sonucu araştırmanın teorik temeli oluşturulmuştur.

Bu çalışmada bir diğer nitel yöntem olan Görüşme de kullanılmıştır. Bu yöntemin kullanılmasındaki amaç okul yöneticileri ile bire bir görüşmeler yaparak yöneticilerin bu konu hakkında gerçek duygularını öğrenmek ve tutumlarını gözlemlemektir. Çalışmalarda yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bu sayede katılımcılara belirli bir çerçevede sorular yöneltmek ile beraber onların cevaplarını özgürce ve kendilerince cevaplamalarına fırsat tanımıştır. "Görüşme; kişilerin duygularının, düşüncelerinin, tutumlarının, tecrübelerinin ve şikayetlerinin anlaşılabilmesi için etkili bir tekniktir" (Sevencan & Çilingiroğlu, 2007, s. 4).

Görüşmeler yüz yüze ve dijital ortamlarda yapılmıştır. Görüşmeler hem yüz yüze hem de dijital ortamlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Dijital platformlar, özellikle zaman ve mekân açısından erişim güçlüğü yaşanan durumlarda verimli bir alternatif olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların görüş, fikir, öneri ve şikayetleri kayda alınmıştır.

Veri toplama sürecinde katılımcılardan yazılı onay alınmış ve etik kurallara büyük bir titizlikle uyulmuştur. Katılımcıların mahremiyetini korumak amacıyla, kimlik bilgileri anonim hale getirilmiş ve elde edilen tüm veriler yalnızca akademik amaçlarla kullanılmıştır. Görüşmeler sırasında elde edilen veriler, detaylı bir analiz sürecine tabi tutulmuş ve araştırmanın sonuçlarının şekillendirilmesinde temel rol oynamıştır.

3.4 Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Görüşme yapılan tüm yöneticilerin verileri incelenip analiz edilerek kategorilere ayrılmıştır. Bu kategoriler de tablolaştırılarak bize yöneticilerin birbirlerine ortak ve tezat düşünce ve fikirlerini göstermiştir. Ayrıca bu yöntemin kullanılması ile okul yöneticileri ile bizzat aynı ortamda bulunup yönetmekte oldukları okulları da gözlemleme şansı vardır. Görüşmeler sırasında yöneticinin tutumları ve konu ile alakalı prensiplerini bize paylaşıırken bu tutum ve prensiplerin ne kadar doğru olup olmadıklarını da okulun sunduğu imkân ve ortamları bizzat görme ve denetleme şansı da doğar. Bu araştırma, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları kapsamında öğrencilerin iyilik halleri, sağlıklı ve kaliteli yaşamı teşvik etme konusunda yöneticilerin farklılıkları ve stratejilerini anlamayı hedeflediği için, verilerin analizi için tematik analiz yöntemi kullanılmıştır.

"Tematik analiz, sınırları çok iyi çizilmemiş olmasına ve az tanınmasına rağmen gerek psikolojide gerekse diğer alanlarda yaygın olarak kullanılan nitel bir analiz yöntemidir" (Braun & Clarke, 2019, s. 873). Tematik analiz kullanımının nedenleri ise bağlam ve anlam önemi, katılımcı merkezli yaklaşımdır. Araştırmada okul yöneticilerinden alınan veriler, bireysel görüşleri, algıları ve deneyimleri içermektedir. Tematik analiz kullanımı, bu verilerden anlamlı temalar çıkartılıp, katılımcıların cevaplarındaki derin anlam ve bağlamların keşfini mümkün kılmıştır. "Görüşme, sosyal bilimlerle özdeşleştirilen bir veri toplama tekniğidir. Özellikle sosyal bilimlerde sıkça kullanılan bir teknik olmasına karşın son yıllarda farklı

disiplinlerde de kullanıldığı bilinmektedir" (Akman Dömbekci & Erişen, 2022, s. 143).

3.5 Çalışma Planı

Araştırma Aşaması	Tarih	Açıklama
Literatür Taraması ve Araştırma Sorularının Hazırlanması	Ekim 2024	Ulusal ve uluslararası akademik kaynaklar taranarak teorik temel oluşturulmuş, makale, rapor ve kitaplar değerlendirilmiştir.
Görüşme Sorularının Tasarlanması ve Pilot Görüşmeler	Kasım 2024	Görüşme soruları geliştirilmiş, pilot görüşmeler gerçekleştirilerek soruların anlaşılabilirliği test edilmiştir.
Katılımcılarla Görüşmeler ve Veri Toplama	Aralık 2024	Gönüllü katılımcılarla yüz yüze ve çevrim içi yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış, veri toplanmıştır.
Veri Analizi ve Bulguların Kategorize Edilmesi	Ocak 2025	Toplanan veriler deşifre edilerek tematik analiz yöntemi ile incelenmiş ve ana temalar belirlenmiştir.
Bulguların Raporlanması ve Tezin Tamamlanması	Şubat 2025	Bulgular raporlanmış, tez yazım kurallarına uygun hale getirilmiş ve çalışma tamamlanmıştır.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum

Eğitim, bireylerin fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimlerini destekleyen en önemli araçlardan biridir. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda eğitim kurumları, yalnızca akademik başarıyı değil, aynı zamanda öğrencilerin iyilik hali ve kaliteli bir yaşam sürmelerini de hedeflemelidir. Bu bağlamda, okul yöneticilerinin bakış açıları ve uygulamaları, eğitim ortamında sürdürülebilir kalkınma farkındalığının artırılması, öğrencilerin ruhsal ve fiziksel sağlıklarının desteklenmesi ve eğitim süreçlerinde iyileştirmeler yapılması açısından hayati bir role sahiptir. Bu analizde, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma hedeflerini nasıl yorumladıkları, iyilik hali ve kaliteli yaşamı hangi uygulamalarla destekledikleri ve bu alanlarda karşılaştıkları zorluklara dair görüşleri tematik olarak ele alınmaktadır. Bulgular, eğitimin her boyutunda öğrenci refahını ön planda tutan bir yönetim anlayışının önemini vurgulamaktadır.

Eğitim, bireylerin fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimlerini destekleyen en önemli araçlardan biridir. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda eğitim kurumları, yalnızca akademik başarıyı değil, aynı zamanda öğrencilerin iyilik hali ve kaliteli bir yaşam sürmelerini de hedeflemelidir. Bu bağlamda, okul yöneticilerinin bakış açıları ve uygulamaları, eğitim ortamında sürdürülebilir kalkınma farkındalığının artırılması, öğrencilerin ruhsal ve fiziksel sağlıklarının desteklenmesi ve eğitim süreçlerinde iyileştirmeler yapılması açısından hayati bir role sahiptir.

Katılımcılar, çoğunlukla 41-50 yaş arası (%55,6) bireylerden oluşurken, %75'i kadın (15 kişi), geri kalan %25'i erkek (5 kişi) olarak belirlenmiştir. Katılımcıların yöneticilik deneyimleri 15 yıldan fazla (%56,6) ile 0-5 yıl (%33,3) arasında değişiklik göstermektedir. Ayrıca, grubun eğitim düzeyine bakıldığında, %56,6'sı yüksek lisans, %44,4'ü ise yüksek lisans eğitimi almamıştır. %88,9'unun doktora eğitimi yok, %11,1'inin ise doktora eğitimi vardır. Bu özellikler, analiz edilen görüşlerin geniş bir perspektifi temsil ettiğini göstermektedir.

Tablo 2.*Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Eğitim Ortamına Dahil Edilmesi*

Kategori	Temalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sürdürülebilir kalkınma amaçlarının eğitim ortamına dahil edilmesi	Çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu konularının müfredata dahil edilmesi	5	%56
	Aile ve toplum katılımıyla farkındalık artırıcı projeler düzenlenmesi	4	%44
	Sürdürülebilir kalkınmanın eğitimde davranış biçimi ve kültürel yaşantıya dönüştürülmesi	3	%33
	Seminerler, etkinlikler ve projeler aracılığıyla farkındalık yaratılması	7	%78

Katılımcılar, sürdürülebilir kalkınma amaçlarının eğitim ortamına dahil edilmesine yönelik çeşitli temalar belirlemiştir. En yaygın tema, %78 oranında seminerler, etkinlikler ve projeler aracılığıyla farkındalık yaratılmasıdır. Ayrıca, çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu konularının müfredata dahil edilmesi (%56) ve aile katılımıyla farkındalık artırıcı projeler düzenlenmesi (%44) de önemli bulgular arasındadır.

Tablo 2’ye bakıldığında sürdürülebilir kalkınma amaçlarının eğitim ortamına dahil edilmesi kategorisinde katılımcıların verdikleri yanıtlara göre ortaya Çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu konularının müfredata dahil edilmesi (%56), aile ve toplum katılımıyla farkındalık artırıcı projeler düzenlenmesi (%44), sürdürülebilir kalkınmanın eğitimde davranış biçimi ve kültürel yaşantıya dönüştürülmesi (%33), Seminerler, etkinlikler ve projeler aracılığıyla farkındalık yaratılması (%78) adı altında 4 tema çıkmıştır. Bu temalar bize SDKA kapsamında çevre bilinci, geri dönüşüm, enerji tasarrufu gibi sürdürülebilirlik konularının müfredata dahil edildiğini gösteriyor. Bu konuların müfredata dahil edilmesi yeni nesiller için oldukça önemlidir. Bu sayede öğrenciler bu konular hakkında bilgi sahibi olacaklar ve farkındalık kazanacaktır. Öğrencilere farkındalıklarını artırmaya

yönelik seminerler, tematik etkinlikler, sosyal medya kampanyaları günümüzün en önemli konuları üzerine düzenlenerek farkındalık kazandırarak bu gibi konular üzerindeki bilgilerini güncel tutmalarını sağlamaktadır. Bu etkinliklere aileler de dahil edilerek hem öğrenciler hem de aileler yararlanabilmiştir. Farkındalık artırıcı etkinliklere aileler ve yerel yönetimler ile iş birliği yapılarak toplumsal farkındalığın artmasına da yol açmıştır.

Bu temalardan özellikle seminerler, etkinlikler ve projeler temasının %78 oranında öne çıkması bize eğitim kurumlarının öğrencilerin farkındalıklarını artıma çabalarının yoğunlaştığını gösterir. Bu sonuç kapsamında eğitim kurumlarının, çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu gibi konularda öğrencilerin güncel ve küresel meseleler üzerindeki bilgilerini güncel tutmaya ve farkındalıklarını artırmaya önem gösterildiğini ve eğitim programlarında öncelikli hedeflerden biri olduğunu göstermektedir.

Eğitim kurumlarında, çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu gibi konuların müfredata dahil edilmesi, öğrencilerin bu konular hakkında ufuklarının genişlemesine katkıda bulunmaktadır. Bu sayede öğrenciler bu konular hakkında sadece bilgi düzeyinde değil, aynı zamanda davranış biçimi ve bir yaşam tarzına dönüşmesini sağlamaktadır. Ailelerin ve yerel yönetimlerin de iş birliği yapılması sayesinde bu etki sayesinde öğrenciler kazandıkları farkındalık sayesinde edindikleri bu bilgileri kendi güncel hayatlarına da yansıtma olanağı kolaylık sağlayacaktır. Ailelerin de bu sürecin içine dahil edilmesi bu davranışların bireysellikten çıkması ve ileride bir toplumsal kültüre dönüşmesine yardımcı olacaktır. Sonuç olarak, Tablo 1'den edindiğimiz bulgular sayesinde okul yönetimlerinin sürdürülebilir kalkınma amaçlarını eğitim ortamlarına dahil ettikleri ve bunun sadece bireysel farkındalık amaçlı olmadığını, aksine toplumsal bilinci yükseltmek için faydalı olduğunun bilincinde olduklarını gösterir. Bu amaçlara yönelik uzun vadeli stratejiler geliştirmeleri gerektiği ortaya çıkmıştır.

Çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu konularının müfredata dahil edilmesi:

GI: Eğitim müfredatına çevre bilinci, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu gibi konuları dahil ediyoruz. Farkındalık artırmak için seminerler, projeler ve tematik etkinlikler düzenliyoruz.

Aile ve toplum katılımıyla farkındalık artırıcı projeler düzenlenmesi:

G12: Yerel yönetimler, aileler olmak üzere tüm paydaşları sürece dahil etmek. Örneğin, küresel ısınmanın azalması için Yeşil Okullar projesine öğrencileri dahil ederek okul kültürü içerisinde farkındalık yaratmaya çalışıyoruz.

Sürdürülebilir kalkınmanın eğitimde davranış biçimi ve kültürel yaşantıya dönüştürülmesi:

G6: Sürdürülebilir kalkınma amaçlarını okulumuza gelen öğrencilere bir okul kültürü şeklinde, okulda bulundukları süre içerisinde dersler, teneffüsler ve davranış kalıplarıyla kazandırmaya çalışıyoruz.

Seminerler, etkinlikler ve projeler aracılığıyla farkındalık yaratılması:

G14: Her ay çeşitli etkinlikler düzenliyoruz. Bunların bazıları aile katılımlı oluyor, böylelikle hem aileler çocuklarıyla birlikte okul ortamında bir şeyler paylaşmış oluyor, hem de çocuklarının gelişim seviyelerini gözlemlemiş oluyorlar.

Tablo 3.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Çerçevesinde İyilik Hali ve Kaliteli Yaşamın Tanımı

Kategori	Temalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
İyilik hali ve kaliteli yaşamın tanımı	Fiziksel, ruhsal ve sosyal dengelerin korunması	6	%67
	Gelecek nesilleri göz önünde bulunduran sürdürülebilir bir yaşam	5	%56
	Huzur, tatmin ve sağlıklı bir çevre oluşturulması	4	%44

Katılımcılar, iyilik hali ve kaliteli yaşamın tanımında üç ana tema belirlemiştir. En yaygın tema, fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığın dengede korunması (%67) olmuştur. Gelecek nesilleri göz önünde bulunduran sürdürülebilir bir yaşam (%56) ve huzur, tatmin ve sağlıklı bir çevre oluşturulması (%44) ise diğer önemli temalar arasında yer almıştır.

Tablo 3'e bakıldığı zaman, katılımcıların yanıtlarından iyilik hali ve kaliteli yaşamın tanımı adlı bir kategori oluşturulduğu gözlenmektedir. Bu kategoride katılımcıların sürdürülebilir kalınma amaçları çerçevesinde iyilik hali ve kaliteli yaşamın tanımı temalı sorularına yanıtlarından, fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığın dengede korunması (%67), gelecek nesilleri göz önünde bulunduran sürdürülebilir bir yaşam (%56) ve huzur, tatmin ve sağlıklı bir çerçeve oluşturulması (%44) adlı üç adet tema ortaya çıkmıştır.

"Fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığın dengede korunması" temasının %67 oranı gibi yüksek bir oranda öne çıktığını görmekteyiz. Bu sonuç bize katılımcıların sadece fiziksel sağlık değil aynı zamanda psikolojik ve sosyal sağlıkla da ilgilendiklerini gösterir. Bu da sürdürülebilir kalınma amaçları kapsamında bütüncül bir yaklaşım izlenmesinin gerektiğini göstermektedir.

"Gelecek nesilleri göz önünde bulunduran sürdürülebilir bir yaşam" temasının %56 ile ikinci sırada gelmesi bize katılımcıların sürdürülebilir kalkınmanın sadece içinde bulunduğumuz nesil ve zaman için uygulanmadığını ve bu uygulamaların yararlarının aslında gelecek nesillere refahı için faydalı olacağını bilincinde olduklarını göstermektedir. Ayrıca sürdürülebilir kalkınma kapsamında düzenlenen etkinliklerin sadece bireysel yaşam kalitesi için olmadığını, aslında topluma ve çevreye de faydalı olduğunu vurgulamaktadır.

"Huzur, tatmin ve sağlıklı bir çerçeve oluşturulması" teması bize sağlıklı ve huzurlu bir hayat sürmenin ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. "Huzur, tatmin ve sağlıklı bir çerçeve oluşturulması" temasının %44 oranında olması bize bu boyutun katılımcılar arasında diğer temalardan daha az önemsendiğini göstermektedir. Bu tema diğer temalardan farklı olarak bize sürdürülebilir kalkınmanın fiziksel ve çevresel koşulların iyileştirmesi yanında bireylerin kişisel mutluluğunu ve yaşamdan aldıkları haz ve doyumun da önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu temanın yüzdelik sonucu bize bireylerin yaşamlarında huzurlu hissetmelerini sağlayacak etkinlik ve farkındalıkların artırılması gerektiğini göstermektedir.

Örnek Katılımcı Görüşleri:

Fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığın dengede korunması:

G4: İyilik hali, fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığın dengede olmasıdır. Kaliteli yaşam ise bireyin ihtiyaçlarını karşılarken kendini huzurlu ve tatmin olmuş hissetmesidir.

Gelecek nesilleri göz önünde bulunduran sürdürülebilir bir yaşam:

G16: Sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde iyilik hali ve kaliteli yaşamı gelecek nesillerin de ihtiyaçlarını göz ardı etmeksizin, geleceği de düşünerek yaşamak olarak tanımlayabilirim.

Huzur, tatmin ve sağlıklı bir çerçeve oluşturulması:

G7: İyilik hali, bir kişinin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal iyilik durumunun yanı sıra yaşadığı toplumla ilgili bir bütünü ifade eder.

Tablo 4.

Okullarda Öğrencilerin İyilik Halini Desteklemek için Uygulanan Politikalar

Kategori	Temalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğrencilerin iyilik halini desteklemek	Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri	6	%67
	Spor etkinlikleri ve sağlıklı beslenme programları	4	%44
	Fiziksel ortamın iyileştirilmesi	5	%56

Katılımcılar, öğrencilerin iyilik hallerini desteklemek için en çok psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine (%67) önem verdiklerini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin fiziksel sağlığını iyileştirmek amacıyla spor etkinlikleri ve sağlıklı beslenme programları (%44) ve okulun fiziksel ortamının iyileştirilmesi (%56) de uygulanan önemli politikalar arasında yer almıştır.

Tablo 4'e bakıldığında, katılımcıların okullarda öğrencilerin iyilik hallerini desteklemek için uygulanan politikalara yönelik görüşlerinin Psikolojik Destek, Sosyal Etkinlikler ve Fiziksel İyileştirmeler adı altında üç ana temaya bölündüğü görülmektedir. Katılımcılar tarafından, Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri (%67), en sık vurgulanan tema olması bize katılımcıların, öğrencilerin iyilik hallerini ilk olarak psikolojik destek ile bağdaştırdıklarını göstermektedir.

Bunu rehberlik birimleri tarafından düzenlenen bireysel ve grup terapileri ile destekleyebiliriz. Bu tür hizmetler, sadece öğrencilerin bireysel sorunlarını çözmekle kalmayıp grup terapileri sayesinde birbirlerine empati yaparak birbirlerinin sorunları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayıp, onların daha sağlıklı ve güvende hissettikleri bir okul ortamında eğitim almalarına yardımcı olacaktır.

Spor etkinlikleri ve sağlıklı beslenme programlarının %44 oranında olması bize katılımcıların öğrencilerin iyilik hallerini bir önceki temada vurgulanan psikolojik destekten daha az bağdaştırıldığını göstermektedir. Katılımcıların yanıtlarından düzenli bir şekilde spor etkinlikleri düzenlendiği ve öğrencilere bu sağlıklı fiziksel aktivite alışkanlığını kazandırmaya yönelik çalışmalar yaptıklarını göstermektedir. Bu alışkanlıkları sağlarken, sağlıklı beslenme programlarının da öğrencilerin akademik performanslarını iyi yönde etkilediği bir faktör olarak ortaya çıkmıştır. Bu temada okul yöneticilerinin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında düzenlediği bu tür programların, öğrencilerin sadece fiziksel değil, aynı zamanda akademik performanslarına da yararlı olduğu belirtilmiştir.

Fiziksel ortamın iyileştirilmesi %56 oranında çıkarak önemli bir tema olduğu da belirtilmiştir. Katılımcılar okulların fiziksel aktivitelerini gerçekleştirdikleri ortamların sağlık ve güvenlik ihtiyaçlarına uygun bir şekilde düzenlenmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır. Bunu sağlamak için ısıtma-soğutma ve havalandırma sistemleri, hijyen koşulları ve oyun alanlarının iyileştirilmesini sağlayarak öğrencilerin bu gibi ortamlarda kendilerini daha rahat ve daha güvende hissetmeleri sağlanabilir. Görüşmeler sürecinde eğitim sistemindeki yoğun müfredat baskısının öğrencilerin iyilik halini olumsuz etkilediği sıkça dile getirilmesi, ailelerin eğitime dahil edilme sürecinde daha fazla adım atılması gerektiği ve okullarda sosyal etkinliklere ayrılan alanların yetersizliği, fiziksel ve ruhsal destek programlarının eksikliklerinin belirtilmesi ve bu temanın ortaya çıkan diğer temalara göre daha az yüzdelikte olması bize bu konu üzerinde olan politikalarının okul yönetimleri tarafından daha çok benimsenmesi gerektiğini açığa çıkarmıştır.

Katılımcıların okullarda öğrencilerin iyilik halini desteklemek için uygulanan politikalarla ilgili görüşleri üç ana kategori altında toplanmıştır: Psikolojik Destek, Sosyal Etkinlikler ve Fiziksel İyileştirmeler. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri (%44,4) ile okulun fiziksel yapısının iyileştirilmesi (%44,4) en sık dile

getirilen temalar olmuştur. Sanat, spor ve topluluk destekli projeler gibi sosyal etkinlikler, öğrencilerin sosyal gelişimini destekleyen önemli uygulamalar olarak vurgulanmıştır.

Örnek Katılımcı Görüşleri:

Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri:

G5: Psikolojik danışmanlık, rehberlik hizmetleri, spor etkinlikleri, sağlıklı beslenme programları ve stres yönetimi atölyeleri düzenliyoruz.

Spor etkinlikleri ve sağlıklı beslenme programları:

G19: Okulumuzda iyilik hali uygulamalarında beden eğitimi, sağlık eğitimi, yaşam becerileri ve bilim atölyesi programları ile desteklemekteyiz.

Fiziksel ortamın iyileştirilmesi:

G10: Öğrencilerimizin sağlıklı bir ortamda bulunmaları için okulun fiziksel yapısına; ısıtma-soğutma-havalandırma, temizlik, yeterli eğitim-oyun alanları gibi detaylara önem veriyoruz.

Tablo 5.

Öğrencilerin Bedensel ve Ruhsal İyilik Hallerini Artırmak için Atılan Adımlar

Kategori	Temalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bedensel ve ruhsal iyilik halini artırma	Sabah sporları, yoga, nefes egzersizleri	3	%33
	Rehberlik görüşmeleri ve bireysel takip	6	%67
	Sağlık takibi ve hemşire hizmetleri	5	%56

Bedensel ve ruhsal iyilik halini artırmak için katılımcılar, en çok rehberlik görüşmeleri ve bireysel takip (%67) önerdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca, sabah sporları, yoga ve nefes egzersizleri gibi fiziksel aktivitelerin (%33) iyilik hali üzerinde olumlu etkiler yarattığı vurgulanmıştır. Sağlık takibi ve hemşire hizmetleri ise (%56) önemli bir katkı olarak görülmüştür.

Tablo 5'e bakıldığında, öğrencilerin bedensel ve ruhsal iyilik hallerini artırmak için atılan adımlarla ilgili katılımcı görüşlerinin üç ana tema altında toplandığı görülmektedir: Fiziksel Aktiviteler ve Spor Etkinlikleri, Psikolojik Destek ve Sağlıklı Beslenme Programları.

Katılımcılar tarafından fiziksel aktivite ve spor etkinlikleri (%67)'nin öğrencilerin bedensel sağlıklarının yanı sıra ruhsal sağlıklarına da çok faydalı olduğunu sık sık dile getirmişlerdir. Katılımcılar bunu sabah sporları, yoga seansları ve spor turnuvaları gibi aktivitelerin öğrencilerin hem fiziksel hem de okul içi sosyal bağlarını iyi yönde etkilediğini belirtmiştir. Özellikle sabah saatlerinde yapılan spor etkinliklerinin öğrencilerin güne daha enerjik ve dinamik başlamalarını olanak tanıdığı belirtilmiştir.

Öğrencilerin ruhsal ihtiyaçlarına odaklanan önemli bir tema olan Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri %56 oranında ortaya çıkmıştır. Katılımcılar stres ile başa çıkma bakımından bireysel seansların ve grup terapilerinin işe yaradığını ve duygusal destek sağladığını vurgulamaktadır. Öğrenci performans takiplerinin ve bireysel değerlendirmelerin uygulanmasının daha etkili olduğu da belirtilmiştir.

Bir diğer önemli tema olan Sağlıklı yaşam ve beslenme programları %44 oranında öne çıkmıştır. Bu konuda, katılımcılar, öğrencilerin günlük besin ihtiyaçlarının karşılanmasında okul kantinlerinde sunulan sağlıklı yiyecek seçenekleri ve dengeli beslenmeyi teşvik edecek programların sunulduğunu belirtmişlerdir. Bu olanakların öğrencilerin hem günlük enerji ihtiyaçlarını karşılamalarına yeterli olduğunu, bu sayede akademik ve sosyal performanslarının da olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Bahsedilen tüm bu temalar, öğrencilerin bedensel ve ruhsal iyilik hallerinin artırılması amacıyla yapılan çalışmaların öğrencilerin iyilik hallerini artırmak için önemli ve gerekli olduğunu göstermektedir. Bu çalışmalar sayesinde öğrencilerin sosyal ortamlarda iletişimlerinin daha iyi olduğunu, psikolojik destek hizmetleri sayesinde öğrencilerin kritik ve stresli anlarda duygusal dayanıklılıklarını artırdığını göstermektedir. Bu bulgular bize okullarda iyilik halini artırma amaçlı çalışmalarda bedensel ve ruhsal sağlığa eşit ölçüde önem gösterilmesini ve eğitim sisteminin bu

ihtiyaçlara duyarlı bir şekilde yapılandırılarak, öğrencilerin hem akademik hem de kişisel gelişimlerine katkı sağlanması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Örnek Katılımcı Görüşleri:

Fiziksel aktiviteler:

G19: Sabah sporu etkinlikleri, yoga seansları ve nefes egzersizleri organize ediyoruz. Ayrıca bireysel rehberlik görüşmeleri ile duygusal destek sağlanıyor.

Rehberlik faaliyetleri:

G12: Her bir öğrenciyi tanımak ve güçlü ve zayıf yönlerini anlamak için zaman ayırıyoruz. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere akademik ve kişisel hedefleri için destek sağlıyoruz.

Sağlıklı yaşam ve beslenme programları:

G3: Sağlıklı yaşam ve beslenme ortamları yaratıp bu süreçlerin devamlılığı için gerekli denetimler yapıyoruz. Ayrıca, ilkyardım hemşirelerimiz çocukların ihtiyaç durumunda yanında olup rehberlik birimi de ruhsal ihtiyaçlarına rehberlik ediyor.

Tablo 6.

Eğitimde Sürdürülebilir İyilik Hali Oluştururken Karşılaşılan Zorluklar

Kategori	Temalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Zorluklar	Ailelerin destek eksikliği	5	%56
	Maddi kaynak yetersizliği	4	%44
	Farkındalık ve bilinç eksikliği	3	%33
	Davranışsal zorluklar: Öğrencilerin sosyal ve davranışsal sorunlarının artması	4	%44

Tablo 6'ya bakıldığında, eğitimde sürdürülebilir iyilik hali oluştururken karşılaşılan zorlukların üç ana tema altında toplandığı görülmektedir: Ailelerin Tutum ve Destek Eksikliği, Kaynak Eksikliği ve Ekonomik Zorluklar ve Eğitim Sistemine Yönelik Farkındalık Eksikliği.

Katılımcılar, sürdürülebilir iyilik hali oluştururken en büyük zorlukların ailelerin destek eksikliği (%56) ve kaynak yetersizliği (%44) olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin sosyal ve davranışsal sorunlarındaki artış (%44) ve eğitim sistemine yönelik farkındalık eksikliği (%33) de önemli engeller olarak tanımlanmıştır.

En sık belirtilen zorluklardan biri %56 oranıyla Ailelerin tutum ve destek eksikliği olmuştur. Bu sonuçtan eğitime velilerin aktif bir şekilde katılamadıklarını anlayabiliriz. Bu durum sürdürülebilir iyilik hali üzerine yapılan çalışmaların etkilerini kısıtlamaktadır. Bunun nedeni, bir eğitim kurumu ne kadar sürdürülebilir iyilik hali üzerine çalışmalar yaparak öğrencilere katkıda bulunmaya çalışsa da ev ortamlarında ebeveynlerin bu konularda bilinçsiz kalmaları ve sonucunda öğrenci ve veli arasında iş birliğinin olmamaları, öğrencileri hem heveslerini yitirmelerini sağlayabilir hem de onların bireysel gelişim ve toplumsal farkındalıklarını olumsuz yönde etkiler.

Kaynak eksikliği ve ekonomik zorluklar (%44), sürdürülebilir iyilik haline yönelik yapılan çalışmaların önüne geçen en büyük sorunlardan biridir. Sürdürülebilir iyilik hali üzerine yapılan çalışmaların planlanması sırasında öğrencilerin ihtiyaç duyacakları materyallerin sağlanamaması etkinliklerin uygulanabilirliğini engelleyecektir. Bunun yanında okullarda personel yetersizliği ve öğretmen iş yükünün fazla olma durumları gibi faktörler de sürdürülebilir iyilik hali üzerine yapılan planlamaların önüne geçen bir faktördür.

Eğitim sistemine yönelik farkındalık eksikliği temasını %33 oranında olması bize hem öğrenci ve eğitimciler arasında sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik farkındalığın yetersiz olduğunu hem de sürdürülebilir iyilik hali konusunda bilgi eksikliği olduğunu göstermektedir. Bahsedilen tüm bu zorluklar bize, okullarda, ailelerin desteğinin artırılması gerektiğini, ekonomik kaynakların sürdürülebilir kalkınma hedeflerini göze alarak etkin bir şekilde kullanılması gerektiğini göstermektedir. Bu bulgular bize sürdürülebilir iyilik halinin sadece okul ortamında gerçekleştirilmesinin yeterli olmadığını aynı zamanda okul dışı ortamlarda desteklenmesi gerektiğini, bunun bireysel bir sorumluluk değil toplumsal bir sorumluluk olduğunu vurgulamaktadır.

Davranışsal sorunlar %44, öğrencilerin hem sınıf içindeki performanslarını hem de akran ilişkilerini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu durum, öğretmenler ve okul yönetimleri için çözülmesi gereken önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sınıf içi davranışsal ve ahlak bozuklukları hem akran zorbalığına hem de öğretmene karşı saygısızlık olarak örneklendirilebilir. Bu durumun önüne geçmek için, okulların daha kapsayıcı ve destekleyici bir yaklaşım benimseyerek, bu tür sorunlarla başa çıkmak için stratejiler geliştirmesi gereklidir. Bu sayede davranış bozukluğu olan öğrenci diğer öğrenciler tarafından taklit edilmesi ve özenilmesinin önü kesilerek okullarda disiplin sağlanabilir.

Örnek Katılımcı Görüşleri:

Ailelerin Tutum ve Destek Eksikliği

G3: Eğitimde sürdürülebilir iyilik hali oluştururken karşılaştığımız en büyük zorluk, ailelerin destek eksikliği ve yardımlaşmayı benimsememeleridir. İş birliği yapmaktan kaçınmaları bu süreci olumsuz etkilemektedir.

G15: Çocukların evdeki yaşam alanları ve ebeveynlerin tutumları, okulda verilen eğitimin etkisini sınırlandırıyor. Ailelerin bilinçlendirilmesi çok önemli.

G8: Velilerin sürdürülebilir kalkınma hedefleri konusunda bilgi sahibi olmamaları ve bu konulara yeterince ilgi göstermemesi, projelerin başarısını zorlaştırıyor.

Kaynak Eksikliği ve Ekonomik Zorluklar

G6: Okuldaki öğrenci sayısının fazlalığı, gerekli materyallerin zamanında ve yeterli miktarda temin edilememesi etkinliklerin uygulanmasını zorlaştırıyor.

G18: Kaynak yetersizliği ve ekonomik zorluklar, özellikle sosyal etkinlikler ve projelerin hayata geçirilmesinde büyük bir engel oluşturuyor.

G19: Okulumuzda birçok etkinlik planlıyoruz ancak maddi imkanlarımız kısıtlı olduğu için her zaman istediğimiz sonuçları elde edemiyoruz.

Eğitim Sistemine Yönelik Farkındalık Eksikliği

G17: Eğitimde sürdürülebilir iyilik hali oluştururken farkındalık eksikliği en büyük sorunlardan biri. Hem veliler hem de öğrenciler bu konuda yeterli bilgiye sahip değil.

G1: Toplumda sürdürülebilir kalkınma ve iyilik hali hakkında yeterince bilinç yok. İnsanlara bu konuların önemini anlatmak zaman alıyor.

G12: Sürdürülebilir kalkınma hakkında genellikle bilgi sahibi olunmaması projelerin etkisini sınırlandırıyor. Eğitim sisteminde bu konulara daha fazla yer verilmesi gerekiyor.

Öğrencilerin Sosyal ve Davranışsal Sorunlarının Artması

G20: Öğrencilerin davranış problemleri artıyor. Özellikle pandemi sonrası dönemde zorbalık, disiplinsizlik ve sosyal ilişkilerde sorunlar sıkça görülmeye başlandı.

G18: Bazı öğrencilerin aile yapısından kaynaklanan sorunlar, davranışlarına da yansıyor. Bu durum, sınıf ortamında diğer öğrencileri de etkileyebiliyor.

Tablo 7.

Bu Zorlukların Üstesinden Gelmek için Benimsenen Stratejiler

Kategori Temalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Stratejiler Ailelerle iletişim ve iş birliği sağlama	4	%44
Rehberlik hizmetleriyle destek sağlama	5	%56
Zaman yönetimi, planlama ve öğretmen desteği	6	%67

Katılımcılar, zorlukların üstesinden gelmek için en etkili stratejiler olarak zaman yönetimi, planlama ve öğretmen desteği (%67), rehberlik hizmetleriyle destek sağlama (%56) ve ailelerle iletişim ve iş birliği sağlama (%44) gibi yöntemleri önermiştir.

Tablo 7’yi incelediğimizde katılımcıların verdikleri yanıtlar sayesinde oluşturulmuş olan üç ana temayı görebiliriz. Bu temalar Ailelerle iletişim ve iş birliği sağlama (%44), Rehberlik hizmetleriyle destek sağlama (%56) ve Zaman yönetimi, planlama ve öğretmen desteği (%67)’dir.

Katılımcılar aileler ile eğitim arasında bir köprü oluşturmak amacıyla, aileler ile düzenli seminerler, toplantılar düzenlenmesi gerektiğini ve ailelerin farkındalıklarını artırmak amacıyla, onları eğitime katmayı hedeflemişlerdir. Veliler

ile düzenli iletişim kurmanın ve iş birliği yapmanın öğrenciliklerin iyilik halini artırmak için çok önemli bir unsur olduğunu vurgulamışlardır.

Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin düzenli olarak öğrenci ve veliler ile iletişim içinde olup, onlar ile bireysel ve grup çalışmaları düzenlemeleri katılımcılar tarafından önemsenen stratejilerdir biri olduğu ortaya çıkmıştır. Gerekli durumlarda uzmanlara danışıp görüş alarak uygulanması öngörülen bu tür çalışmaların teşvik edilmesi hem öğrencilerin hem de ailelerin sürdürülebilir iyilik haline katkıda bulunmaktadır.

Katılımcıların en yaygın ortak görüşleri ise zaman yönetimi, planlama ve öğretmen desteğidir. Katılımcılara göre bu faktör eğitimin planlanması ve zaman yönetiminin en kritik rollerinden biridir. Katılımcılar öğretmenlerin karşılaştığı sorunların üzerinden gelme odaklı olunması gerektiğini, ihtiyaçları olan materyallerin karşılanması gerektiğini vurgular. Onlar ile öğretmenlerin aktif konumda olduğu zümre toplantıları gerçekleştirip şikâyet, öneri ve görüşlerinin gelecekteki planlamaların daha etkili bir şekilde oluşturulması için dinlendiği ortamların oluşturulması amaçlanmıştır. Bu stratejilerin gerçekleştirilmesi, yalnızca kısa vadeli çözümler değil aynı zamanda asıl amaçlanan uzun vadeli ve sürdürülebilir eğitim politikalarına uygun temeller oluşturabilir.

Örnek Katılımcı Görüşleri:

Ailelerle İletişim ve İş Birliği Sağlama (%44)

G3: Ailelerle düzenli iletişim kurarak ve onların sürece dahil olmalarını sağlayarak hem öğrencilerin hem de ailelerin iyilik halini destekliyoruz.

G1: Velilere yönelik seminerler düzenleyip, eğitim süreçlerini daha etkili hale getirmeye çalışıyoruz. Böylece ailelerin sürece katkı sağlamasını teşvik ediyoruz.

Rehberlik Hizmetleriyle Destek Sağlama (%56)

G7: Rehberlik birimi ile düzenli toplantılar yapıyoruz ve ihtiyaç duyulan her durumda bireysel destek sağlıyoruz.

G2: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerimizi artırarak öğrenci ve velilere daha kapsamlı destek sunmayı hedefliyoruz.

G16: Rehberlik birimiyle yaptığımız iş birliği sayesinde sorunlara çözüm odaklı bir yaklaşım sergiliyoruz.

Zaman Yönetimi, Planlama ve Öğretmen Desteği (%67)

G8: Etkinliklerin daha etkili olması için önceden planlama yapıyor ve gerekli materyalleri zamanında temin ediyoruz.

G12: Zümre toplantılarında öğretmenlerle iş birliği yaparak, etkinliklerin nasıl daha verimli hale getirilebileceğini değerlendiriyoruz.

G20: Öğretmenlerimizin sürece aktif katılımını teşvik ediyor ve onların fikirlerini mutlaka alıyoruz. Bu, etkinliklerin daha başarılı olmasını sağlıyor.

BÖLÜM V

Tartışma

Bu araştırmada amaç, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma hedefleri çerçevesinde iyilik hali ve kaliteli yaşam konularındaki farkındalıklarını ve bu yönde yaptıkları çalışmaları değerlendirmektir. Katılımcıların, görüşmeler süresince verdikleri cevaplardan yola çıkarak elde edilen bulgular, okul yöneticilerinin eğitimde iyilik hali ve kaliteli yaşamı müfredatlarına dahil etmeye çalıştıklarını ve bu konu üzerinde farkındalık sahibi olduklarını göstermektedir. Ancak, pratikte bu çabaların çoğu zaman çeşitli etkenler dolayısıyla sınırlandığı ve bu yüzden planlarını hayata geçirmekte zorlandıkları da ortaya çıkmıştır. Tartışma bölümünde, elde edilen bulguları incelenen literatür ile karşılaştırarak, eğitimde sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin uygulanabilirliğini derinlemesine incelenmesi amaçlandı.

Görüşmeler sırasında katılımcılardan alınan yanıtlara göre, okul yöneticilerinin iyilik hali ve kaliteli yaşam konularında farkındalıklarının yüksek olduğunu söylemek mümkündür. Ancak, katılımcıların belirttiği zorluklar literatürdeki bulgularla örtüşmektedir. Örneğin, (Yabancı, 2011) ve (Çağlar, 2018) tarafından yapılan çalışmalarda, okul sağlığı programlarının başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için yeterli kaynakların ayrılması gerektiği vurgulanmıştır. Bu çalışmalarda okul yöneticilerinin, eğitimde sağlık politikaları geliştirme ve gerçekleştirme sürecinde kaynak yetersizliğinden yakındıkları gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, beslenme bilinci, sağlık eğitimi ve fiziksel aktivite teşviki gibi konuların düzenli olarak ele alınması gerektiği literatürde de belirtilmiştir (Yabancı, 2011; Sarı, 2012).

Bulgulara bakıldığında, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda iyilik hali ve kaliteli yaşamı destekleyecek politikaları okul ortamlarına entegre etmeye çalışırken en büyük zorlukların kaynak yetersizliği ve toplumsal farkındalık eksikliği olduğu ortaya çıkmaktadır. Kaynak eksiklikleri, uygulamalar için yeterli finansman ve insan kaynağı sağlanamamasına yol açmaktadır. Bu durum, etkisiz ve kısa vadeli, yani sürdürülebilirlik politikalarının amacına zıt etkinliklerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kaynak eksiklikleri, özellikle düşük gelirli bölgelerde bulunan okullarda iyilik hali ve kaliteli yaşam

konusunda planlamaların yapılmasını daha da zorlaştırmaktadır. Sonuç olarak, bu durum eğitimde fırsat eşitsizliğinin artmasına ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin tüm öğrenciler tarafından yararlanabilir olmasını engellemektedir.

Kaynak yetersizliği, özellikle düşük gelirli bölgelerdeki okullarda daha belirgin bir sorundur. Yeterli maddi kaynağa sahip olunmaması, sürdürülebilir kararlar almayı, planlama yapmayı ve uygulamaları gerçekleştirmeyi sınırlandırmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda eğitim programlarına entegre edilmesi gereken sağlık ve çevre bilinci politikaları üzerine eğitim almalarını zorlaştırmaktadır. Bu olumsuz durum ise öğrenciler arasında fırsat eşitsizliğine yol açar. Bu sorunun önlenmesi için, düşük gelirli okulların daha fazla kaynak alması sağlanmalıdır. Okullara daha fazla öğrenim materyali ve dijital kaynaklar sağlanarak altyapıları iyileştirilebilir. Dijital eğitimin bu okullara entegre edilmesi, fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmada önemli bir rol oynayabilir. Devletin bu okullara internet erişimi sağlaması ve her öğrenciye bilgisayar temin etmesi, dijital eğitim materyallerine kolay erişimi mümkün kılacak ve eğitim kalitesini artıracaktır.

Hali hazırda düşük gelirli bölgelerde görev yapan öğretmenlerin mesleki gelişimleri de önemli bir diğer konudur. Öğretmenlere, sınıf içindeki farklı öğrenci ihtiyaçlarını saptama ve bu ihtiyaçlara nasıl yanıt verebileceklerine dair eğitimler verilmelidir. Ayrıca, psikolojik danışmanlık, rehberlik ve özel eğitim öğretmenlerinin atanması için ek finansal destek sağlanarak öğretmen sayısının artırılması gerektiği düşünülmektedir. Bu sayede öğrencilere yönelik destek hizmetleri iyileştirilebilir, bu da öğretmenlerin iş yükünü hafifletecek ve hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin iyilik hallerini iyileştirecektir. Öğrencilerin refah seviyesindeki artış, onların akademik performanslarına da yansıtacaktır. Düşük gelirli okullarda, akademik başarı sağlayan öğrencilere ek finansal kaynaklar sağlanabilir. Örneğin, akademik açıdan başarılı olan öğrencilere devlet başarı bursu verilmesi gibi onları motive edici finansal yardımlar da yapılabilir. Devlet başarı bursu sayesinde tüm öğrenciler bu fırsattan yararlanabilmek için motive olabilir ve akademik başarılarına odaklanabilir.

Elde edilen bulgularda dikkat çeken bir diğer önemli konu, okul yöneticilerinin psikolojik ve duygusal iyilik haline verdikleri önemin vurgulanmasıdır. Psikolojik ve duygusal iyilik halini desteklemek için rehberlik

hizmetlerinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin iş yüklerini dengelemeye yönelik çalışmalar yapılması gerektiği okul yöneticileri tarafından önerilmiştir. Bu, (Sarı, 2007) ve (Çağlar, 2018) tarafından da vurgulanan önemli bir noktadır. Psikolojik destek mekanizmaları ve stres yönetimi, öğrencilerin sağlıklı bir eğitim süreci geçirebilmeleri için kritik öneme sahiptir. Okul yöneticileri psikolojik destek ve rehberlik hizmetlerini okulun temel parçası haline getirmelidir. Okullarda mentorluk programları oluşturulması, rehberlik birimini ve öğrenciyi bir araya getirmede yardımcı olabilir. Bu sayede duygusal zekâ gelişimi ve stres yönetimi eğitimleri gibi önemli eğitimleri öğretmenlere sunarak hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin iyilik hallerini artırabilir. Rehberlik birimlerine daha fazla ek finansal destek sağlanabilir ve bu sayede okullarda psikolojik danışmanlar ve özel eğitim uzmanlarının çalışması sağlanabilir. Bu sayede yardıma ihtiyacı olan bireyler hem daha sistematik hem de daha kapsamlı destek alabilirler.

Bulgulara bakıldığında, eğitimde sağlık ve çevresel sürdürülebilirliğe dair politikaların yetersizliğine dair bir başka bulguya da rastlanmaktadır. (Yabancı, 2011) ve (Sarı, 2007) gibi çalışmalarda okul sağlığı politikalarının güçlendirilmesinin, öğrencilerin eğitimdeki başarıları üzerinde olumlu etkiler yarattığı belirtilmiştir. Ancak, iyilik hali ve kaliteli yaşam politikalarının sürdürülebilir olabilmesi için okul sağlığı ve çevresel sürdürülebilirliğe kaynak ayrılmadığı sürece bu alanlarda iyileştirmeler yapmak ve sürdürülebilir bir değişim sağlamak oldukça zordur. Literatürde belirtildiği gibi, okul sağlığı ve çevresel sürdürülebilirlik, sadece fiziksel sağlığı değil, öğrencilerin ruhsal ve sosyal gelişimlerini de etkileyen önemli faktörlerdir (Sarı, 2012).

Bu noktada, okul yöneticilerinin sağlık hizmetlerine yönelik kaynak ayırma planlarının yapılmasının sürdürülebilirlik açısından ne kadar önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak gerekmektedir. Okullarda çevresel açıdan öğrencilere yönelik çevre dostu eğitim politikaları benimsenmeli ve bu konuda uygulamalar sürekli hale getirilmelidir. Okul yöneticileri tarafından enerji verimliliği, geri dönüşüm projeleri ve sürdürülebilir çevre politikaları konusunda öğrencilerin farkındalıklarını artıracak uygulamalar planlanmalıdır. Bu sayede, öğrencilerin çevre bilinci artacak ve daha sağlıklı, bilinçli bireyler olmalarına katkı sağlanacaktır. Bu alanda yapılacak

Çalışmaların müfredata entegre edilmesi, uzun vadede hem öğrencilerin hem de toplumun faydalanacağı sürdürülebilir sonuçlar elde edilmesine olanak tanıyacaktır.

Bir diğerk sınırlama, okul kültüründe iyilik hali ve sağlıklı yaşam politikalarının yaygınlaştırılmasındaki zorluklardır. Okullarda, iyilik hali ve kaliteli yaşam konusunda öğretilen stratejilerin çoğu zaman ğrenci ve öğretmenler tarafından günlük yaşamlarına entegre edilememesi bu sorunun temel nedenidir. Ancak, bu sorunun kaynağının yönetimden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda okullarda gerçekleştirilen etkinliklerin, öğretmenlerin iş yükünü dikkate almadan planlandığı gözlemlenmiştir. Bu durum, eğitimde sürdürülebilirlik reformlarının yalnızca ğretim süreciyle sınırlı kalmaması gerektiğini, okul kültürü ve yönetiminde de iyileştirmeler yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Ailelerin eğitim sreclerine dahil edilmesi, öğrencilerin başarıları ve genel iyilik halleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. (Yabancı, 2011) ve (ağlar, 2018) tarafından yapılan çalışmalarda, okul yöneticilerinin ailelerle iş birliği yaparak eğitim sürecini desteklemelerinin, öğrencilerin akademik ve psikolojik gelişimlerine olumlu katkılar sağladığı vurgulanmıştır. Okul yöneticilerinin aileleri, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik farkındalık artırıcı projelere dahil etmeleri hem öğrencilere hem de ailelere bu hedeflere dair bilinç kazandırabilir. Eğitimde fırsat eşitsizliğini azaltmak için okullar, ailelere yönelik seminerler düzenleyebilir ve onları okulda yapılan etkinliklere dahil edebilir. Ayrıca, okullarda düzenli olarak aile-okul iş birliği toplantıları yapılarak, ailelerin çocuklarının eğitim sürecine aktif katılımı sağlanabilir. Ailelerin, okulun sağlık ve evre bilinci politikalarına dair bilgilendirilmesi ve bu politikalara katkı sağlamaları için teşvik edilmesi, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin etkili bir şekilde uygulanmasına yardımcı olacaktır. Okul yöneticileri, aileleri eğitmeye yönelik programlar sunarak hem öğrencilerin hem de okul topluluğunun daha sağlıklı ve bilinçli bir şekilde eğitim almasını sağlayabilir. Bu tür adımlar, sadece öğrencilerin akademik başarısını değil, aynı zamanda okul kültürünü ve çevresel sürdürülebilirliği de güçlendirecektir.

Son olarak, bu araştırma okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun sağlık politikaları geliştirme ve uygulama noktasında karşılaştıkları zorlukları ve fırsatları ortaya koymuştur. Okul yöneticilerinin bu

hedeflere dair farkındalıkları ve stratejilerinin etkisi eğitimdeki genel başarıyı artırmakla birlikte, okul kültürünü ve öğretmenlerin refah seviyelerini de olumlu yönde etkilemektedir. Bu çalışma, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçlarını eğitim stratejilerine entegre etmeleri gerektiğini ve bu politikaların okul kültürünü güçlendirdiğini göstermektedir. Ayrıca, eğitimde sağlık ve kaliteli yaşamın sadece öğretmenler ve okul yöneticilerinin değil, tüm okul paydaşlarının ortak sorumluluğu olması gerektiği de vurgulanmaktadır. Bulgular, okul yöneticilerinin daha fazla eğitim ve kaynak desteği alması gerektiğini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin tüm okul paydaşlarıyla birlikte uygulanmasının önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Çevresel ve sağlık politikalarını iyileştirmek için okul sağlığına daha fazla bütçe ayrılarak, öğrencilerin fiziksel ve zihinsel sağlıkları korunabilir. Bunu sağlamak için okullarda düzenli bir şekilde sağlık taramaları, aşı kampanyaları ve hijyen eğitimleri gibi bilgilendirici ve farkındalık artırıcı projeler yapılabilir. Yeşil okul kampanyaları başlatılarak öğrencilere çevre ve doğanın korunmasının önemini ve korumaya nasıl destek olabilecekleri hem okul içi hem okul dışı etkinlikler düzenlenebilir. Geri dönüşüm programları başlatılabilir. Tüm bu eğitim ve öğretimlerin sonucunda çıktı olarak öğrenciler toplumun farkındalığını artıracak ve bilinçlendirecek afişler hazırlayabilir. Bu sayede yapılan bu çalışmalar çevreye ilham olabilir ve hem öğrencilere hem de topluma yararlı olabilir.

Bu çalışma, okul yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda sağlık ve kaliteli yaşamı teşvik etme çabalarını derinlemesine inceleyerek, eğitimdeki sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin uygulama sürecine dair önemli bilgiler sunmuştur. Gelecek araştırmalar, bu politikaların uygulanabilirliğini daha geniş çapta inceleyerek, okul yöneticilerinin bu hedeflere nasıl daha sistematik bir şekilde yaklaşabileceğini keşfetmeyi hedefleyebilir. Özellikle farklı sosyo-ekonomik ve kültürel bağlamlarda sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin okul ortamlarında nasıl şekillendiği ve bu hedeflere ulaşmak için hangi stratejilerin daha etkili olduğu araştırılabilir.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, farklı eğitim kurumlarında ve farklı öğrenci gruplarında yapılan araştırmaların bulguları incelenmiş ve okul yaşam kalitesinin cinsiyet, yaş ve öğrenim düzeyi gibi değişkenlerle nasıl ilişkilendirildiği gösterilmiştir. Bu bulgular, okul yöneticileri, eğitimciler ve politika yapıcılar için değerli bir rehber sunmaktadır. Okul ortamlarının iyileştirilmesi ve öğrenci-öğretmen ilişkilerinin güçlendirilmesi için çeşitli stratejiler önerilmiştir. Bu çalışma, eğitimdeki uygulayıcılar ve araştırmacılar için önemli bir literatür kaynağı oluşturmuş ve okul yaşam kalitesini iyileştirmeye yönelik daha fazla çalışmanın yapılmasına ilham vermiştir.

Okullarda yaşam kalitesinin artmasını sağlamak için okul yöneticilerine ve öğretmenlere yönelik düzenli hizmet içi eğitimler verilebilir. Verilecek olan bu eğitimlerde dikkat edilmesi gereken nokta ise öğretmenlerin kaygılarını ve okul ortamındaki stres faktörlerini belirlemek amacıyla anketler oluşturulabilir. Bu sayede verilecek hizmet içi eğitimlerde, anket sonuçlarından yola çıkarak planlanmalar yapılabilir ve anket sonuçlarında ortaya çıkan refah seviyesini düşüren sorunlara daha çok yoğunlaşılabilir. Hizmet içi eğitimlerde sınıf içi stres yönetimine ve tükenmişlik sendromunu önleyici çalışmalar yapılabilir. Bu sayede bu tür sorun yaşayan öğretmenler kendilerini yalnız hissetmeyecek ve öğretmenler arası ekip ruhunu geliştirileceğinden, öğretmenler eğitimlerden aldıkları bilgiler ile kendi aralarında birbirlerine daha çok yardımcı olabilecektir. Bu tarz uygulamalar sonucunda öğretmenler arasında aile duygusu ve empati duygusu da artacaktır.

Fiziksel sağlık açısından ise daha bireysel çalışmalar yapılabilir. Çocukların beslenme alışkanlıklarını öğrenmek, bunların analizini ve kontrolünü sağlamak için her okulda en az bir beslenme uzmanı/diyetisyen bulunmalıdır. Bu sayede beslenmesinde sorun olan ve gıda alerjisi olan çocuklar tespit edilebilir ve onlara özel perhiz yiyeceklerin listesi hazırlanabilir. Bu çalışmadan en iyi verimi alabilmek için özellikle en erken eğitim verilen çağ olan okulöncesi eğitim düzeyinde yapılması önemlidir. Fakat öğrenciler büyüdükçe yemek alışkanlıkları da değişebileceğinden bu uygulama tüm okullarda her yaş grubuna yapılmalıdır. Yeme bozukluğu olan çocuklar için okulda bulunan rehber öğretmen ve beslenme uzmanları beraber

alışmalar yürütmelidir. Bu bağlamda, yeme bozukluğu yaşayan öğrenciler için rehberlik ve psikolojik destek hizmetlerinin bu öğrenciler ile bireysel ve özel çalışmalar yapması çok önemlidir. Öğrencilere yeme bozuklukları hakkında bilgi verici ve farkındalık kazandırıcı eğitimler verilebilir.

Her okulda dijital teknolojiler eğitime entegre edilmelidir. Bu sayede hem öğrenciler bilgisayar ve tablet gibi dijital eğitim materyallerine daha kolay erişim sağlayabilir hem de eğitimde fırsat eşitsizliğinin önüne geçilebilir. Bu alışmalar hem okulların alt yapılarının gelişip iyileştirilmesine yarayacak hem de uzaktan eğitim platformlarının kullanımı da sağlayarak öğrenme sürecini destekleyecek çevrim içi eğitimler ve kurslar sunulabilecektir.

Eğitimde eşitlik sağlamak adına, tüm öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde politikaların geliştirilmesi gerekmektedir. Bunu ğretmen başına düşen ğrenci oranını iyileştirerek ve okulların kaynak ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kaynak tahsisi yapılarak başarabiliriz. Ayrıca, her okulun öğrencileri arasında olan dilsel ve kültürel farklılıklar göz önünde bulundurularak farklılaştırılmış eğitim yöntemleri geliştirmesi gerekmektedir.

Öğrencilerin hem okul içi hem okul dışı iyilik hallerini artırmak amacıyla ailelerin eğitime katılımını sağlamak gerekmektedir. Ailelerin eğitime dahil edilmesi demek, velinin çocuğunun okulda geçirdiği zamanda aldığı eğitimi ve içinde bulunduğu sosyal ortamı tanıma şansı olması demektir. Ailelerin eğitim sürecine dahil daha fazla dahil edilmesi için onları okula ve eğitime davet amaçlı aile eğitim seminerleri düzenlenebilir. Bu seminerlerin içeriği okul, ailelere yönelik sağlık, evre ve psikolojik destek konularını içerebilir. Bu konular hakkında bilgilendirilen aileler çocuklarının gelişimini daha iyi anlayacak ve çocuklarının akademik hedeflerini ve sorunlarını daha iyi kavrayabilecektir. Ailelerin bu süreçte aktif katılımının sağlanması, öğrencilerin gelişimlerine katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmanın bulguları, okul yaşam kalitesinin artırılması için çeşitli stratejilerin uygulanabileceğini göstermektedir. Ancak, bu çalışmanın sınırlamaları göz önünde bulundurularak, gelecekte yapılacak araştırmaların daha geniş örneklem gruplarıyla ve farklı sosyo-ekonomik bağlamlarda gerçekleştirilmesi gerektiği düşünmektedir. Özellikle düşük gelirli okullarda eğitimde fırsat eşitsizliği, fiziksel

sağlık ve beslenme alışkanlıkları gibi konular üzerine daha derinlemesine çalışmalar yapılabilir.

Ayrıca, aile katılımının artırılması konusundaki araştırmaların daha fazla çeşitlendirilmesi, farklı aile yapılarına sahip öğrenciler üzerinde etkilerini incelemek, bu konuda daha somut ve etkili yöntemler geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Gelecek çalışmalarda, aile eğitim seminerlerinin etkinliğinin ölçülmesi ve bu tür seminerlerin öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimine nasıl yansıdığına dair verilerin toplanması faydalı olacaktır.

Dijital eğitim ve teknoloji kullanımı, özellikle uzaktan eğitim ve dijital kaynakların entegrasyonu konularında daha fazla araştırma yapılması gerektiği görülmektedir. Bu tür teknolojik araçların hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin eğitim sürecini nasıl desteklediği ve fırsat eşitsizliğini nasıl azaltabileceği üzerine daha ayrıntılı çalışmalar gerekmektedir.

Son olarak, okul yöneticilerinin liderlik becerileri ve stratejik planlama konusuna yönelik daha derinlemesine araştırmalar yapılabilir. Okul yönetimlerinin, öğrencilerin refahını artırmak için daha etkili stratejiler geliştirmelerine yönelik bir rehber oluşturulması, eğitim sisteminin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmesi adına önemli bir adım olacaktır.

Kaynakça

- Akın, G. (2018). Sağlıklı ve kaliteli yaşamda sürdürülebilir dünya görüşü. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 877-892.
<https://doi.org/10.17218/hititsosbil.460068>
- Akman Dömbekci, H., & Erişen, M. A. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 141-160.
- Akuysal Aydoğan, Ö. G. S. (2012). Son çocukluk döneminde benlik saygısı ve umut. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 97-106.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/399500>
- Ayık, A., & Ataş-Akdemir, Ö. (2016). Öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesi ve okula yabancılaşma algıları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 21(4), 429-452.
- Baysal, A. (1999). Kahvaltı ve okul başarısı. *Beslenme ve Diyet Dergisi*, 28(1), 1-3.
<https://beslenmevediyetdergisi.org/index.php/bdd/article/view/704>
- Bozkuş, T., Türkmen, M., Kul, M., Özkan, A., Öz, Ü., & Cengiz, C. (2013). Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi ve ilişkilendirilmesi. *International Journal of Sport Culture and Science*, 1(3), 49-65.
- Braun, V., & Clarke, V. (2019). Psikolojide tematik analizin kullanımı. *Journal of Qualitative Research in Education*, 7(2), 873-898.
- Candan, K., & Yalçın, A. F. (2018). Ergenlerin sosyal duygusal öğrenme becerilerinin sosyal ilişki unsurları ve umut düzeyi ile ilişkisinin incelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 9(16), 319-348.
- Demirci, A. (2014). Literatür taraması. *Coğrafya Araştırma Yöntemleri*, 73-108.
- Durmaz, A. (2008). Liselerde okul yaşam kalitesi (Kırklareli ili örneği) (*Yüksek lisans tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*).
- Kalaycı, M. (2021). TUCSA- Türk Yapısal Çelik Derneği. *TUCSA- Türk Yapısal Çelik Derneği*. https://www.tucsa.org/Tr/celik_yapilar_yazi.aspx?yazi=1141

- Kılıçcı, Y. (2000). *Okulda ruh sağlığı*. Anı Yayıncılık.
- Marım, Y. (2021). Eğitim sistemlerinin etkililiği ve sürdürülebilirliği. *Uluslararası Eğitim Politikaları Dergisi*, 15(4), 620-630.
- Özerdinç, F., Kızılay, E., & Hamalosmanoğlu, M. (2022). Eğitimde sürdürülebilir kalkınma ile ilgili yapılan çalışmaların analizi: Bir meta-sentez çalışması. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 33-51.
<https://doi.org/10.38122/ased.976188>
- Sarı, M. (2012). Okul yaşamının değerlendirilmesi: Okul yaşam kalitesi ölçeğinin güvenirlik ve geçerliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(42), 40-55.
- Sarı, M., & Cenkseven, F. (2008). İlköğretim öğrencilerinde okul yaşam kalitesi ve benlik kavramı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(2).
<http://www.insanbilimleri.com>
- Sarı, M., Ötünç, E., & Erceylan, H. (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi: Adana ili örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 50(50), 297-320.
- Tekinalp, B. E., & Terzi, Ş. (2015). *Eğitimde pozitif psikoloji uygulamaları*. Pegem Akademi Yayınları.
- Tozduman Yaralı, K., & Didin, E. (2018). Sürdürülebilir gelişme amaçlı eğitimde etkili bir örnek: "Küçük Ağaç'ın Eğitimi". *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(35), 849-868.
<https://doi.org/10.21550/sosbilder.350313>
- Türnüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24, 543-559.
- United Nations Development Programme. (2016). *Sürdürülebilir kalkınma amaçları nelerdir?* <https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals/resources.html>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2020). *Education for sustainable development: A roadmap*. UNESCO.

Yabancı, N. (2011). Okul sağlığı ve beslenme programları. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 10(3), 35-42.

EKLER

EK1.

Etik Kurul Onay Formu

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

26.11.2024

Sayın Atilla Bulancak

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2024/1137 proje numaralı ve **"Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Okul Yöneticilerine Göre İyi Hali ve Kaliteli Yaşamın Değerlendirilmesi"** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Prof. Dr. Aşkın KİRAZ

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Koordinatörü

EK 2.

KKTC Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü Onay Formları

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : İÖD.0.00-174/06-24/E.29251

3 Aralık 2024

Konu : Atilla Bulancak'ın Yüksek Lisans Çalışması
Hk.

Sayın Atilla BULANCAK

İlgi : 28 Kasım 2024 tarihli başvurunuz.

Müdürlüğümüze bağlı okullarda görev yapan okul yöneticilerine yönelik uygulamak istediğiniz "**Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Okul Yöneticilerine Göre İyilik Hali ve Kaliteli Yaşamın Değerlendirilmesi**" konulu çalışmanız, Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü tarafından incelenmiş, gizlilik ve gönüllülük ilkelerine riayet edilerek uygulanması **uygun görülmüştür**.

Çalışmayı uygulamadan önce, okul müdürlükleri ile istişare edilmiş ve çalışma tamamlandıktan sonra sonuçların Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğüne iletilmesinin yasa gereği olduğunu bildirir, gereğini saygı ile rica ederim.

e-imzalıdır

Hakkı BAŞARI

Müdür

Not: 93/2007 sayılı Elektronik İmza Yasası'nın 6 maddesi gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: F3BDCEBB-52F2-4355-9B31-9732FCC905F6 Doğrulama Adresi: <https://devlet.gov.ct.tr/kkte-dogrulama-ebys>
Şlt. Mehmet Hasan Tuna Sokak. No.5 Yenisehir 99010 LİFKOŞA Bilgi için: Ayşe SOYKARA GÜLSEVEN
Tel: 600 1835 Eğitim Öğretim Uzmanı (Görevlendirme)
Faks: 600 1839

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Sayı : GOÖ.0.00-174/06-24/E.21264
Konu : Atilla Bulancak 'ın Bilimsel Araştırma
Başvuru Formu (Anket)

11 Aralık 2024

Sayın Atilla BULANCAK

İlgi : 9 Aralık 2024 tarihli ve TTD.0.00-174/06-24/E.3315 sayılı yazımız.

Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'nün ilgi yazısı uyarınca **"Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Okul Yöneticilerine Göre İyilik Hali ve Kaliteli Yaşamın Değerlendirilmesi"** konulu ölçek sorularının gizlilik ve gönüllülük ilkelerine riayet edilerek uygulanması uygun görülmüştür.

Ancak soruları uygulamadan önce çalışmaya katılacak olanların bağlı bulunduğu okul müdürlüğüyle istişarede bulunulup, soruların hangi okulda ne zaman uygulanacağı birlikte saptanmalıdır.

Soruları uyguladıktan sonra sonuçlarının Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'ne ulaştırılması yasa gereğidir.

Bilgilerinize saygı ile rica ederim.

 e-imzalıdır
Aytunç ŞİRKET
Müsteşar

EK 3.

Bilgilendirilmiş Onay Formu ve Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAY FORMU

EĞİTİMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI KAPSAMINDA OKUL YÖNETİCİLERİNE GÖRE İYİLİK HALİ VE KALİTELİ YAŞAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Değerli Okul Yöneticileri,

Ben Yakın Doğu Üniversitesi Yüksek Lisans öğrencisi Atilla Bulancak. Sizleri **‘Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Okul Yöneticilerine Göre İyilik Hali ve Kaliteli Yaşamın Değerlendirilmesi’** başlıklı araştırmama davet ediyorum.

Saygılarımla,

Atilla Bulancak

Bu çalışmanın amacı, eğitimde sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda okul yöneticilerinin iyilik hali ve kaliteli yaşam ile ilgili görüşlerini analiz etmek ve bu doğrultuda eğitim süreçlerinde iyileştirmeler yapmak için öneriler geliştirmektir.

Bu bağlamda aşağıda okul yöneticilerine yönelik **Kişisel Bilgi Formu ve Yapılandırılmış Görüşme Formu** yer almaktadır. Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Sorulara içten ve doğru bir şekilde yanıt verilmesi, araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği açısından son derece önemlidir.

Bu formun okunup onaylanması, çalışmaya gönüllü olarak katkıda bulunacağınız anlamına gelmektedir. Araştırmaya katılmama ya da başladıktan sonra bırakma hakkınız bulunmaktadır. Araştırma süresince elde edilen bilgiler yalnızca akademik amaçlarla kullanılacak ve tüm kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır. Araştırma bulgularında isimleriniz kullanılmayacak, cevaplarınız hiçbir kişi ya da kurumla paylaşılmayacaktır.

Ancak çalışmaya ilişkin sağladığınız bilgiler, anonimleştirilmiş şekilde bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

Yukarıda belirtilen bilgileri okudum ve üzerime düşen görev ve sorumlulukları anladım. Araştırmaya kimsenin baskısı altında olmadan, kendi isteğimle, gönüllü olarak katkı koymayı kabul ediyorum.

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Size uygun seçeneği işaretleyiniz.

Cinsiyetiniz;

☐ Kadın

☐ Erkek

Yaşınız;

☐ 30 yaş altı

☐ 31- 35 yaş arası

☐ 36- 40 yaş arası

☐ 41-50 yaş arası

☐ 51 yaş ve üzeri

Kaç yıldır yöneticilik görevini yürütüyorsunuz?

☐ 0-5 yıl arası

☐ 6-10 yıl arası

☐ 11-15 arası

☐ 15+

Yüksek lisans eğitiminiz var mı?

☐ Evet

☐ Hayır

Doktora eğitiminiz var mı?

☐ Evet

☐ Hayır

1. Eğitimde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları:

- Okul yönetimi olarak, sürdürülebilir kalkınma amaçlarını eğitim ortamınıza nasıl dahil ediyorsunuz ve bu amaçların farkındalığını artırmak için hangi adımları atıyorsunuz?
- Sürdürülebilir kalkınma amaçları çerçevesinde iyilik hali ve kaliteli yaşamı nasıl tanımlarsınız?

2. İyilik Hali ve Kaliteli Yaşam Uygulamaları:

- Okulunuzda öğrencilerin iyilik halini desteklemek için ne gibi politikalar veya programlar uygulanmaktadır?
- Öğrencilerin bedensel ve ruhsal iyilik hallerini artırmak için hangi adımları atıyorsunuz?

3. Sürdürülebilir İyilik Hali İçin Zorluklar:

- Eğitimde sürdürülebilir iyilik hali oluştururken karşılaştığınız en büyük zorluklar nelerdir?
- Bu zorlukların üstesinden gelmek için hangi stratejileri benimsiyorsunuz?

4. Okul Ortamında Kaliteli Yaşam:

- Öğrencilerin kaliteli bir yaşam sürdürebilmeleri için okulunuzda ne tür fiziksel ve sosyal imkanlar sağlanmaktadır?
- Öğrencilerin iyilik halini artırmak için okulda yaptığınız yenilikler veya uygulamalar nelerdir?

5. Öğrencilerin Ruh Sağlığı:

- Okulunuzda öğrencilerin ruh sağlığını destekleyici uygulamalar nelerdir?
- Ruh sağlığı konusunda öğrencileri bilinçlendirmek için hangi adımları atıyorsunuz?

6. Sağlıklı Yaşam Alışkanlıkları:

- Okulda sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıklarını teşvik etmek için hangi uygulamaları hayata geçiriyorsunuz?
- Öğrencilerin beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıklarını gözlemlemek ve geliştirmek için ne gibi yöntemler kullanıyorsunuz?

7. Eğitimde Sağlık ve Kaliteli Yaşamın Etkisi:

- Okulunuzda sağlıklı ve kaliteli yaşamın öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri üzerindeki etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Eğitim sürecinde iyilik halinin korunmasının öğrencilerin başarısına nasıl katkıda bulunduğunu düşünüyorsunuz?

8. Öneriler ve Geliştirmeler:

- Eğitimde sürdürülebilir iyilik halini ve kaliteli yaşamı artırmak için hangi değişikliklerin yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?
- Eğitimde iyilik hali ve kaliteli yaşamı teşvik eden bir okul yönetimi için ne gibi önerileriniz var?

EK 4.

İntihal Raporu

13% Internet sources
 10% Publications
 9% Submitted works (Student Papers)

1	Internet	dergipark.org.tr	1%
2	Internet	aseddergi.aksaray.edu.tr	1%
3	Internet	spor388580094.wordpress.com	1%
4	Internet	acikbilim.yok.gov.tr	<1%
5	Student papers	Yakın Doğu Üniversitesi	<1%
6	Internet	docs.neu.edu.tr	<1%
7	Internet	www.researchgate.net	<1%
8	Internet	libratez.cu.edu.tr	<1%
9	Internet	eclss.org	<1%
10	Student papers	Istanbul Aydın University	<1%
11	Student papers	Erciyes Üniversitesi	<1%

Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı: Atilla Bulancak

Doğum Yeri ve Tarihi: Girne, 29.04.1999

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Hacettepe Üniversitesi- Fransız Dili Öğretmenliği

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce, Fransızca

İş Deneyimi

Stajlar: Ankara Atatürk Lisesi, Ankara Altındağ Lisesi

Çalıştığı Kurumlar: Yakın Doğu Okulöncesi

İletişim

Adres: Lale Sokak, No 30, Gaziveren, Lefke, KKTC.

Tel.: 0533 848 60 64

E-Posta Adresi: atillabulancak2013@gmail.com